

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 120.—
za pol leta " " " 60.—
za četrt leta " " " 30.—
za en mesec " " " 10.—
za inozemstvo:
celoletno " " " Din. 216.—
mesečno " " " " 18.—
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " " " Din. 15.—
v inozemstvu " " " " 35.—
Posamena štev. 75 par.

SLOVENEK

Cene inseratov:
Enostopna petlinna vrsta mali
oglas po K 4.— /a K 6.—,
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po K 8.—, poslana itd.
po K 12.—.
Pri večjem naročilu popust.
Izplača vsak dan izvešeni
ponedeljki in dnevi po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKS.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neizbrana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava, št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš.
Zagreb 39.011, sarajev. 7563, praške in dunaj. 24.797

Naši denarni zavodi in pa- danje denarne vrednosti.

Stalno padanje vrednosti našega denarja na mednarodnem trgu prizadeva našim finančnikom in politikom težke skrbi. Svarilen vzgled Nemške Avstrije govori preglasen jezik, in tudi mi, ki prav naglo sledimo Avstriji v tem pogledu, ne moremo ostati ravnodušni, ko gledamo strahovite posledice valutne devalvacije, ki ne tare le velikih in močnih denarnih zavodov, ampak tudi male ljudi že prav resno ogroža.

Na Dunaju je danes vsako redno trgovsko življenje takorekoč nemogoče. Trgovci, ki prodajo kako blago za sto tisoč nemških kron, že tekom 1 ure ni več siguren, če bo mogel z izkupičkom obnoviti svojo zalogo, ker denar prenaproga pada. Zato so dunajski trgovci preko svojih stanovskih organizacij pozvali vlado, naj na pravi red s tem, da uvede zopet kot računsko podlago za vse dohodke in izdatke zlato podlago. V svoji tozadevni spomenici izvajajo med drugim:

»Država, ki troši denar na podlagi indeksnih števil, mora imeti tudi dohodke, preračunane na isti podlagi. To se pravi: Dohodke mora prejemati država v neki stalni vrednosti, ki je neodvisna od labilne usode krone. Edina možnost, da se pride do takih stalnih dohodkov, je računanje v zlatu. Dohodki železnice, pošte itd. se morajo določiti na podlagi zlate veljave, zato pa morajo tudi uslužbenici dobivati svoje prejemke v zlati veljavi, (preračunane seveda po kurzu).« (Primeri »Neue Freie Presse« od 24. avgusta, večerna izdaja.)

Kdor pozna osnovno računanje, mora dati dunajskim trgovcem prav. Prej namreč za Avstrijo ni finančne pomoči, dokler ne bo korenito prenehala z računanjem na podlagi stavka, »da je krona enaka kroni,« kar je usodopolna napaka! Kajti krona, ki je veljala pred par meseci dva švicarska centima, vendar ni enaka kroni, ki velja le še en centim ali pa še manj! Na tem bedastem stavku je Avstrija finančno poginila in ista nevarnost preči tudi nam, če nas žalostni avstrijski zgled ne bo pravočasno iztrezil in spametoval.

V tem oziru so jako zanimiva izvajanja zagrebškega dnevnika »Jutarnjega lista« o tem predmetu, ki zaslužijo vso pozornost naših gospod. krogov. Izvajanja zagrebškega dnevnika so sicer sumljivo podobna vsebini nekega pred dvema tedni v ljubljanskem »Avtonomistu« izišlega gospodarskega članka, a zato niso nič manj važna in točna.

»Jutarnji list« piše: »Velik del našega razpoložljivega denarja je naložen v bankah in hranilnicah.

Pred vojno smo imeli stalno (zlato) denarno vrednost. V hranilnico ali banko vloženi denar je svojo vrednost obdržal in tudi obresti so bile plačane v zlatu, tako da sta vlagatelj in zavod res množila svoje premoženje. Kapital je res rasel, ker je ostala njegova vrednost nespremenjena.

Za časa vojne pa se je stvar spremenila. Dočim je pred vojno vrednost vlog res rasla, se da danes težko govoriti o kakem povečanju kapitala, ker je valuta nestalna. Na prvi pogled se zgube ne vidijo, ker so zakrite s številkami. Vlagatelj, ki je vložil 100 kron, dobi tudi danes izplačanih 100 kron (več obresti), toda če je bil denar naložen eno leto, se je zaradi valutnega padca vrednost kapitala znatno znižala in tako izgublja oba, vlagatelj in zavod. Najboljši dokaz izgube je, če primerjamo, kaj bi bil vlagatelj lahko kupil pred enim letom za vloženi denar in kaj lahko kupi danes, pa če bi dobival magari desetkratne predvojne obresti. Posledica tega je, da naši zavodi izkazujejo vedno večje števke, ki imajo pa vedno manjšo stvarno vrednost. Banka, ki je imela pred vojno 1 milijon kron svojega kapitala, je imela 1 milijon zlatih kron; danes ta akcijski kapital ni vreden več kot 16.000 kron!

Na ta način izgublja denarni zavodi silno mnogo na pravi vrednosti svojih sredstev, izgublja pa tudi pri dolgoročnih posojilih, pa če zaračunajo še tako visoke obresti. Banka, ki posodi trgovcu 1 milijon kron v času, ko je kurz krona 1.50

švic. frankov, mora doživeti zgubo, če dobi vrnjenih 1 milijon kron takrat, ko bo kurz krona 1.30 ali pa še manj. (Zopet ti sta bedarija, da je »krona enaka kroni!«) Vsled stalne papirnate inflacije bodo banke kmalu imele milijarde kapitala, toda le v številkah, v pravi vrednosti pa vedno manj.

Zato je zadnji čas da se začne misliti na sredstva za odvrnitev nam preteče gospodarske krize, ki je tudi Avstrijo gospodarsko uničila. Že se pojavljajo ljudje, ki so začeli računati v zlati valuti. Ti posojajo denar, ampak ne zahtevajo povračila v istem številu kron, ampak v isti vrednosti

kron. Tak ali podoben način računanja bi morali uvesti tudi denarni zavodi.

Tako »Jutarnji list« (očividno po ljubljanskem »Avtonomistu«).

Ker je stvar silno resna, bi bilo gotovo dobro in koristno, če bi se tudi naši gospodarski krogi nekoliko pečali s to zadevo in po temeljiti vsestranski izmenjavi misli stopili v stik z odgovornimi vladnimi krogi, da se preteče zlo prej odstrani ali ukloni kakor se je v Avstriji in da se reši vsaj to, kar se še rešiti da.

(Omenjamo, da je isti problem našel dr. P. Angelik Tominec v pravkar izišli številki »Socialne Misli«.)

Orlovski tabor v Celju.

VELIKA MANIFESTACIJA ORLOVSKE MISLI — 900 KROJEV V SPREVODU.
— IMPOZANTEN TABOR NA DEČKOVEM TRGU. — LEPO USPELI TELOVADNI NASTOP NA GLAZIJI.

Po slovanskem orlovskem taboru v Brnu, ki je bil tudi za Jugoslovansko orlovsko zvezo letošnja glavna prireditelj, nadaljuje zopet orlovska podzveza — Ljubljana program svojega dela, to so podzvezni pokrajinski tabori, katerih prvi se je vršil to nedeljo v Celju. Na tem taboru so pokazala svoje sile in uspehe svojega dela okrožja od Drave in iz Posavja.

Po prihodu jutranjih vlakov so se pri kolodvoru zbrale in uredile dolge vrste članov, članic in naraščaja v kroju, poleg teh pa tudi številno članstvo z znaki in narodne noše. Iz Savinjske doline in drugih sosednjih krajev je prihitelo mnogo udeležencev na vozovih, okrašenih z zelenjem in narodnimi zastavami.

Po kratkem, a pristržnem pozdravu došlih gostov po predsedniku celjskega okrožja je odgovoril podzvezni predsednik dr. Basaj, nakar se je otvoril spreved z godbo dravske divizije pod vodstvom g. kapetana dr. Čerina na čelu. Za dolgo vrsto zastopnikov raznih društev in članov z znaki je sledila skupina 8 krasnih orlovskih zastav — med njimi najlepša zastava ljutomerskega okrožja — za katerimi je stopalo čez 400 Orlov, 300 Orlic in do 200 naraščaja v kroju, med temi je šla železničarska godba iz Celja. Spreved so zaključile pester narodne noše in četa Orlov iz Trbovelj in Zagorja.

Na glavnem trgu, ki je bil okrašen krog in krog z dolgimi girlandami zelenja in z zastavicami in na katerem je bil prirejen oltar, so se vrste spreveda postavile v stik, in zagrnille celoten glavni trg.

Službo božjo je služil g. opat celjski. Med celo sv. mašo je svirala dravska godba nalašč za ta tabor po dr. Čerinu prirejene slovenske skladbe: Sattner: Pred Bogom, Premrl: Marija, dobrotno nam ohrani dom in rod, dr. Kimovec: V prahu veno tu klečimo in Hochreiter: O zakrament ljubezni.

Po sv. maši se je razvil spreved proti Dečkoveму trgu, kjer se je vršil tabor. Ogromen trg je bil docela napolnjen z orlovskimi četami in tisočglavo množico ljudstva. — Tabor je otvoril podzvezni predsednik orlovске podzveze dr. Joža Basaj z načelnim govorom sledečih vodilnih misli:

Kulturni boj, napovedan od svobodomiseltva, smo sprejeli in ga moramo dovesti do zmaganostnega konca.

Vsa teža tega boja je na mladinski fronti, na kateri bo tudi padla odločitev. Organizacija Orel ima nalogo stati v prvih vrstah na najbolj ogroženih postojankah, organizirati vso kmetstvo in delavsko mladino in s prehodom v napad obraniti krščanstvo pred navalom kapitalističnega svobodomiseltva.

Ne verujte tistim, ki prihajajo k vam, polni obljub o svobodi, uživanju in veselju mladosti in ničesar ne zahtevajo od vas. Mi stopamo pred vas z odkritimi zahtevami samopremagovanja, ljubezni, požrtvovalnosti ter dela in dolžnosti — za kar vam dajemo pravo svobodo, iskreno bratstvo in lepo, krepkosto življenje.

Z izobrazbo in vzgojo volje plemeniti mo našo mladino in jo pripravljamo za težke naloge, ki jih nalaga vsakemu poedincu družina, država in družba.

Očitek, da orlovska organizacija premalo neguje narodno oziroma državno vzgojo, je ne le neosnovan, ampak narav-

nost zloben. Priznavamo radi in s ponosom, da naših narodnih dolžnosti ne vršimo na ta način, da se ob vsaki priliki trkamo na prsi in prirejamo šumne veselice kot to delajo za državotvornost patentirane organizacije — ampak naša narodna in državna vzgoja obstoja v tihem a vztrajnem, vzgojnem in izobraževalnem delu na fantovskih večerih, v telovadnicah, v odborih itd.

Zato pribijemo, da je orlovstvo eminentno narodna organizacija, ki s svojim delom med krščansko mladino utrjuje temelje in gradi lepšo bodočnost naši mladi državi.

Z brnskimi taborom smo stopili iz mej jugoslovanskega orlovstva, obnovili smo bratske vezi s severnim našim slovanskim bratom Čehoslovakom in položili temeljni kamen za slovansko orlovstvo.

Že med govorom je orlovstvo navdušeno ploskalo in vzklikalo jednatim in krepkim besedam predsednika — po zaključku govora pa je z gromovitim ploskom in živio-klici dalo duška svojem navdušenju za program in delo organizacije.

Nato je govoril tajnik slovenske krščanske socijalne zveze g. Kranjc in je v svojem govoru predložil Orlom 3 slike z brnskega tabora. Prva slika predstavlja Orla in Orlico na obrežju, ki upirata svoj pogled v daljavo, kjer blesti križ, znak krščanstva in temeljna ideja orlovstva. Druga slika je kip mladega orjaka z orlom, pripravljenim za vzlet, ki je izklesan v ogromnih dimenzijah krasil vhod v orlovski stadion. To je simbol mlade sile z vztrajnim delom pridobljene. Ta slika lepo ponazoruje orlovsko dolžnost, da moramo skrbeti za zdravo, krepko, gibčno telo, vredno posodo neumrjoče duše. Tretja brnska slika pa predstavlja orlovsko družino od najmanjšega naraščajnika in članice do odraslega, krepkega člana na konju, kateri vsi prinašajo darove in se poklanjajo simbolu češkoslovaške države. Ta slika pa je simbol domovinske ljubezni in zvestobe, ene najlepših lastnosti Orla.

Tudi tega govornika so taborjani nagradili z dolgotrajnim aplavzom in navdušenimi vzkliki.

Tabor je nato pozdravil zastopnik Prekmurja g. Švikaršič, ki je poudarjal, da je prekmursko ljudstvo dobro in pošteno, zato želi, da mu orlovska organizacija pomaga pri zgradbi krščanskih kulturnih ognjišč v Prekmurju.

V imenu krščanske akademске omladine je tabor pozdravil visokošolec Tratnik, ki je izrazil željo, da bi Orli in dijaštvo tako tesno ramo ob rami kot sedaj tudi še nadalje delovali složno brez razlike po stanu in izobrazbi za napredek naših organizacij.

Točno ob pol 3 popoldne so se pričeli telovadni nastopi na obširnem telovadišču na Gaziji. Javno telovadbo je otvorilo 150 članov, ki so izvajali na eksaktno godbo dravske divizije lepe proste vaje za slovanski orlovski tabor v Brnu (5 sestav). Orli so s tem nastopom dokazali, da tudi v telovadbi lepo napredujejo. Strumen korak, ravne vrste in krepko, enotno izvajani gibi so bili temu dokaz. Zeli so tudi živahno pohvalo občinstva, ki je prav na gosto obkrožalo telovadni prostor.

V dveh četah je nato nastopilo blizu 100 dečkov naraščaja. Na štetje je prav dobro izvedlo tri proste vaje in izvajalo od

pozornega gledalstva prav krepkega aplavza. Nato so nastopile Orlice 130 po številu, ki so po slikovitem rajalnem nastopu izvajale brnske simbolične vaje. Te vaje so jako težke, tudi ker se pri njih menjava tempo izvajanja. V splošnem je bil nastop članic prav dober in je vsakdo lahko opazil, da tudi Orlice vedno lepše telovadijo.

Nato je prikoralo 5 krepkih vrst k vajam na orodju. Največje zanimanje in ploskanje je vzbujala vrsta, ki jo je vodil brat Kermavner, zmagovalac z mednarodnih tekem za prvenstvo v Brnu. Telovadbo je zaključila 20 članska četa odsekov Št. Peter in dijakov iz Ljubljane, ki so na enotno povelje izvajali lepe skupinske vaje. Težke sestave, drže in skupine so telovadci sigurno obvladali in želi za svoj strumen nastop dolgotrajno ploskanje.

Kot zaključek telovadnega nastopa je sledilo oficijelno razdeljevanje častnih daril odsekom, krožkom, naraščajem in posameznikom štajerskih okrožij, ki so se odlikovali v spomladanskih tekmah, ki so se vršile v mesecu maju in juniju po vseh okrožjih podzveze.

Diplome je razdeljeval po kratkem nagovoru predsednik podzveze. Občinstvo je z zanimanjem sledilo objavljenim rezultatom posameznih odsekov in je prvence pohvalilo s priznalnim ploskanjem. Med odseki je dobil prvo odlikovanje dijaški odsek Maribor, drugo odsek Ljutomer, med krožki je dosegel prvo mesto orliški krožek koroški (Prevalje).

Na koncu je predsednik odlikovanim čestital k doseženemu uspehu in jih opozoril, naj te odlike ne bodo le priznanje uspehov, ampak tudi pobuda za bodoče vztrajno delo k še višjemu tehničnemu napredku.

S pozivom na nadaljnje vsestransko delo v organizaciji, ki vzgaja našo mladino v vzorne ljudi in zavedne državljane je predsednik zaključil tabor. Godba je zasvirala državno himno, odkritih glav in stoje je tisočglava množica gledalcev skupno z vrstami Orlov v pozoru manifestirala državno misel na celjskih tleh, ki so bila še pred nedavnim časom trdnjava narodnih nasprotnikov.

Orlovski tabor v Celju nam je pokazal, kako živa in kako močna je orlovska zaveza v zeleni Štajerski. Vsejal pa je tudi novo seme za razvoj orlovске organizacije, ki se bo pod vplivom te manifestacije brezdvomno razširila in ojačila. Vzorno obnašanje vsega orlovskega članstva in resnost njegovih nastopov pa sta napravila na vse udeležence in na mesto najboljši vtis.

Ena značajna poteza odlikuje kot druge orlovске prireditve tudi celjski tabor, namreč samozavest, rojena iz spoznanja, da se mora zdrava organizacija opirati edino na lastno delo, lastne moči in sredstva in da nosi kal razpada v sebi organizacija, pa naj je še tako številna, ako je odvisna od gotovega režima in njegovih sredstev.

Za nujno pomoč Sloveniji.

Narodni poslanec Anton Šturmik je poslal ministru za poljedelstvo sledeče vprašanje:

Že lansko leto je bila Slovenija po suši hudo prizadeta. Vsled pomanjkanja krme je trpela zlasti živinoreja. Kmetje so morali živino pobijati doma, ali pa jo prodajati pod ceno, ker je niso mogli prerediti; ohranila se je ponekod komaj plemenska živina. Vlada ni storila svoje dolžnosti in ni pomagala, kakor bi bilo treba. Naš kmet je sicer tarna in godrnjal, pa je potrpeč in čakal, upajoč na boljšo bodočnost. Toda letošnje leto je prineslo še večjo nesrečo. Letos ni v nevarnosti samo živinoreja, ampak tudi kmet sam s svojo družino, po večjih krajih ne bo imel kaj jesti. Vsled prevelike suše je v Sloveniji letos na splošno žetev mnogo slabše izpadla kakor lani, tako da je Slovenija letos glede prehrane še bolj pasivna kakor sicer. Vrh tega je ponekod kakor n. pr. v občini Planina na Notranjskem strašna povodenj spomladni napravila velikansko škodo, v Krškem okraju pa se je pojavil žitni hrošč, ki je celim občinam dobesedno pojedel žito, tako da mnogi niso dobili niti semena nazaj. Zraven je prišel še črv ter ponekod popolnoma uničil krompir in fižol; zlasti je trpel v tem oziru n. pr. litijski okraj. Vsled tega je

kmetsko ljudstvo silno prizadeto in številne kmetske družine le s strahom gledajo v bodočnost.

Kar se tiče goveje živine, groze posledice letošnje suše postati za Slovenijo naravnost katastrofalne. Otave sploh ne bo nič, sena so ponekod nakosili komaj po par meterskih stotov, v nekaterih krajih pa niti kositi niso mogli in seno žetji izgledajo marsikje kakor bi bile ravnokar preorane. Pomanjkanje krme je povsod naravnost strašno. Ne samo da ni sena, vsled slabe žetve primanjkuje tudi slame, tako, da po večini kmetje že danes nimajo kaj pokladati živini. Vsled tega so živinorejci prisiljeni svojo živino prodajati, četudi pada cena od dne do dne. Mnogi jo prodajajo, drugi pa jo pobijajo doma. Če bo šlo tako dalje, bo marsikje izginila zadnja krava iz hleva, čez zimo ne bo ostala niti živina za plemo. Medtem pa, ko pri nas primanjkuje slame, gnije ista v Banatu v velikanskih kupih na polju, in v mnogih krajih naše države bi bilo dobiti tudi dosti sena. Toda poklicani faktorji se ne ganejo, vlada je kakor bi bila slepa. Nihče ne vidi te strašne nesreče v Sloveniji, nihče se ne zmeja za pomožno akcijo v Sloveniji, nihče ne misli na to, kako omogočiti hiter in cenen nakup in dovoz slame in sena za našo živinorejo. Če ne pride kmalu izdatna pomoč, je katastrofa neizogibna in posledice znajo biti grozne. Zato se obračam na Vas, gospod minister, kot slovenskega zastopnika v vladi in kot poljedelskega ministra ter Vas vprašam:

1. Ali Vam je znano v kakem žalostnem položaju se nahaja slovenski kmet vsled letošnje suše in drugih nezdov?

2. Če Vam je znano vse to, ali ste voljni kot minister za kmetijstvo a) ukreniti vse potrebno, da se slovenskim živinorejcem nemudoma omogoči nakup slame in sena po znižanih cenah in dovoz po znižani vozni tarifi, b) ali ste voljni izpeljati to akcijo potom slovenskega združništva?

3. Kaj mislite ukreniti glede prehrane kmetskega prebivalstva v pasivnih, po suši prizadetih krajih Slovenije?

4. Ali hočete zastaviti ves svoj vpliv, da se bodo težko prizadetim občinam vsaj deloma odpisali neznosni davki?

Prosim Vas, da smatrate moje vprašanje kot nujno ter mi izvolite v najkrajšem času odgovoriti. Ker ne zboruje skupščina, prosim za pismeni odgovor.

Ljubljana, 28. avgusta 1922.

Anton Sušnik,
nar. poslanec.

NB. Podobno vprašanje je poslal g. poslanec tudi na finančnega ministra zahtevajoč odpis davkov za prizadete kraje ter na ministra za socialno politiko radi pomoči in prehrane pasivnih krajev v Sloveniji.

Začetek parlamentarnega dela.

Belgrad, 29. avgusta. (Izv.) Narodna skupščina se ne bo sestala 15. septembra, ker ni pripravljenega nič materijala. Kdaj se bo skupščina sestala, bo odločila vlada na svoji konferenci dne 5. in 6. septembra. Govori se, da namerava vlada sklicati parlament na 28. septembra in da bo kot prva točka prišel na vrsto uradniški zakon, ki ga že tako dolgo zavlačujejo.

Belgrad, 29. avgusta. (Izv.) Včeraj je podpredsednik zakonodajnega odbora obiskal notranjega ministra Kosto Timotivića kot namestnika ministrskega predsednika. Razpravljala sta o sklicanju zakonodajnega odbora. Odločila sta, da bo o tem sklepala vlada na svoji konferenci dne 5. in 6. septembra. Skoro gotovo za-

konodajni odbor ne bo sklican pred 15. septembrom. Prva točka dnevnega reda bo volitev predsednika.

Fašisti napadli muslimanskega poslanca.

Tuzla, 29. (Izv.) Včeraj je prišel semkaj muslimanski poslanec Aljanović iz skupine dr. Spahe, da bi imel danes shod. Ko je prišel, ga je pričakovala velika množica pristašev jugoslovanske muslimanske organizacije. Nekaj fašistov je pričelo izživati s klici: Živela Velika Srbija! Živel Maglajlić! Aljanovićevi pristaši so hoteli reagirati, pa jih je poslanec Aljanović pomiril in jim klical naj se ne ozirajo na ulične napade srbskih fašistov. Fašisti pa se niso zadovoljili samo z izzivanjem, marveč so dejansko napadli Aljanovića ter mu razbili nos in ustnice. Policija je bila pasivna in ne samo da ni ščitila Aljanovića, marveč je od njega zahtevala, da se razoroži, fašistom je pa še dalje dopustila, da napadajo mirne meščane. Vsled tega vlada v mestu velikansko razburjenje in se je bati nemirov.

Italija se vznemirja.

Rim, 29. avgusta. (Izv.) Listi poročajo: Ministrski svet je razpravljal o uspehu včerajšnjih pogajanj zakladnega ministra Paratora z avstrijskim oddelnim načelnikom dr. Schüllerjem, čigar odločitev bo važna tudi za mednarodne odnose. Doslej ni Italija neposredno grozila, vendar pa je poslala italijanskim zastopništvom v inozemstvu navodila in sporočila zaveznikom svoja naziranja. Notranja politika Jugoslavije zahteva večjo pozornost. Italija se bavi z napovedjo češkoslovaško-jugoslovanske vojaške zveze in s položajem v Avstriji. »Tribuna« zagotavlja, da pred zborovanjem zveze narodov in pred sporazumom z zaveznički in interesiranimi državami ne bo odločitve, vsled česar ni povoda za vznemirjenje inozemstva. List pravi, da so komentari praskih časopisov, ki napovedujejo protektorat Italije nad Avstrijo, zgolj fantazija.

Italijanski list o carinski zvezi z Avstrijo.

Rim, 29. avgusta (Izv.) »Corriere d'Italia« objavlja članek z naslovom »Akutna kriza mirovnih pogodb«, v katerem slika list sedanji položaj Avstrije in pravi, da bi carinska zveza poživila delovanje na obeh straneh. Tudi vprašanje novne zveze ni nerešljivo. List opozarja vlade na njihovo odgovornost, ki morda ni bila še nikoli tako velika, kakor sedaj. Poskusiti morajo rešiti vprašanje mirnim potom, ali pa mora priti do katastrofe.

Mažarska proti češko-jugoslovanski pogodbi.

Budimpešta, 29. avgusta. (Izv.) Kakor doznava »Magyar Orszag« se je mažarska vlada potem svojega poslanstva v Parizu na pristojnih mestih informirala o zadevi rešitve avstrijskega vprašanja in o zaščiti mažarskih interesov. Kar se tiče govorice, da hočeta stvoriti češkoslovaška in jugoslovajska koridor in da sta v to svrhu že sklenili vojaško konvencijo, nima o tem mažarska vlada doslej še nobenega obvestila. Dolžnost mažarske vlade pa je, da nastopi z vso silo proti imperijalističnim zahtevam Češkoslovaške in Jugoslavije.

Prispevajte za sklad S. L. S.!

Vstal je in mi prišel urno naproti, kakor da ne mara, da se približam sliki.

»Ali nečeš, da bi videl?«
Za hip se je obotavljal.
»Pravzaprav,« pravi, »čemu bi je ne smel videti.«

Na bakreni plošči je bilo komaj par črt. Obrnil je ves snop žarkov iz reflektorja na model.

»Oh, čudovita glava, Lampron!«
Bila je res nebeška mlada italijanska glava! Slikana je bila po Leonardovem načinu, poteze živo in umerjeno-izrazite. Svetloba se nepopisno milo odbija in stopnjuje. Pogled je obrnjen naravnost in mu ni mogoče slediti in ga zaman vprašuješ, prav tako kot pri ženskih portretih mojstrovih. Kostonjevi lasje, v katerih se iskri zlato, se v zavojčkih spuščajo na senca. Nekoliko dolgi vrat se beli iznad temne obleke, v obrisih naznačeno.

»Tega še nisem videl, Silvester?«
»Ne, to je starina.«
»Portret, kajne?«
»Prvi, ki sem ga naredil.«
»Lepšega nisi nikoli naredil: življenje polje v njem, črtež in barve, vse je posrečeno.«

»Meni praviš to? Glej, v mladostnih letih pridejo zares trenutki pravega navdihnjenja, ko nam nekaj šepeta na uho in vodi roko. Z lahkoto nam teče čopič, podpira nas predirna a srečna neizkušnost, plodona podvzetost, ki je ne naj-

Stavka na Francoskem.

Pariz, 29. avgusta. (Izv.) Dasi je splošna delavska zveza za danes proglasila splošno stavko, je imel Pariz navadno lice. Delalo se je v vseh javnih obratih, funkcioniral je promet, oskrba z živili, vodovod, plinarna, elektrarna, pošta, brzojav in železnice. Le v nekaterih tvornicah kovinske industrije in v nekaterih drugih podjetjih so delavci stavkali.

Pariz, 29. avgusta. (Izv.) Policijsko predsedništvo je izdalo o stavki v različnih panogah nastopno poročilo: Železničarji ne stavkajo, zlasti ne uradniki podzemeljske železnice. Med transportnimi delavci stavka skupno 260 od 26.000 nameščenecv, v električnih obratih 117. Služba se vrti v polnem obratu in redu dalje. Tudi delavci v plinarni ne stavkajo. Oskrba z vodo je zagotovljena. Od osebja družbe avtobusov je pustilo delo 60% nameščenecv. Pri mestnih oblastih ne stavka nihče. Pač pa stavkajo še vedno kovinarji in nameščenci tvornice za letala. Sodijo, da stavka okoli 25.000 delavcev. Policija je aretirala več oseb, ki so ovirale drugim delo.

Pariz, 29. avgusta. (Izv.) Policijski prefekt je prejel danes dopolne iz Havre nastopno obvestilo: Položaj se, kar se tiče stavke zopet zboljšuje. V Havru je vlada mnenja, da so solidarne stavke končane. Cestna železnica obratuje, kakor navadno. Tudi se nadaljujejo pogajanja z novinarji. V Parizu ni prišlo do nobenih neredov.

Medparlamentarni kongres na Dunaju.

Dunaj, 29. avgusta. (Izv.) Na medparlamentarnem kongresu je danes Baron Adelswärd podal obširno poročilo o vprašanju narodnostnih in verskih manjšin. Opozarjal je tudi na nedostatke mirovnih pogodb, čijih zemljepisni in trgovinski pogoški neugodno vplivajo na odnose med posameznimi novimi državami. Govornik je končno predlagal, naj se proučevanje tega vprašanja odkaže stalnemu odboru za narodnostna in verska vprašanja in naj se mu naroči, da prihodnjemu kongresu predloži načrt mednarodnega pravilnika, ki naj ščiti pravice narodnostnih in verskih manjšin v vseh deželah. Nadalje je predlagal resolucijo, v kateri izraža kongres željo, naj se ustanovi posebna komisija pri svetu zveze narodov, ki naj razpravlja o vprašanju narodnostnih manjšin in potem o tem poroča svetu zveze narodov. — Nato je bila seja zaključena, ker je zvezni predsednik sprejel udeležence kongresa.

Vprašanje vojne odškodnine.

London, 29. avgusta. (Izv.) Parlamentarni poročevalec »Daily Telegraph« piše, da so na seji ministrskega sveta razpravljali o vprašanju vojne odškodnine v splošnem. Govori se, da je Bradebury poročal o pogajanjih v Berlinu in da se je ministrski svet bavil s tem poročilom. Globok vtis je napravilo njegovo opozorilo na težke socialne in politične posledice, ki bi po njegovem mnenju utegnile nastopiti, ako bi se proti Nemčiji uporabile prisilne odredbe ali pa predalokosežna kontrola.

London, 29. avgusta. (Izv.) Pariški dopisi »Timesov« poročajo, da mu je angleški delegat pri reparacijski komisiji Bradebury podal izjave, po katerih je Nemčija v takem položaju, da so zavezniški obvezani, kazati Nemški vladi gotovo zaupanje in gotovo dobrohotnost in da morajo za tem stremeti, da se sklene dogovor, da se zopet obnovi nemški kredit. Posledice zahteve po plačevanju v gotovini v sada-

njem trenutku ali zahteva po garancijah, ki jih Nemčija ne more dati, kakor tudi uporaba sankcij za izsiljenje nemških plačil in garancij ne bi bile usodne le za Nemčijo, ampak bi imele tudi neposredne posledice za druge dežele.

Težki napadi na ministra Pucija.

Mariborski »Tabor« z dne 29. avgusta objavlja sledečo brzojavko iz Belgrada: »Včerajšnji »Balkan« napada pod naslovom »Državo ogroža lakota« na uvodnem mestu samostojne kmete, kojih klub naziva »klub izsiljevalcev«. Posebno pa napada ministra za poljedelstvo Pucija, češ, da nič ne dela, in še to, kar stori, je proti zakonu. Kot minister za poljedelstvo je predvsem poklican za pobijanje draginje, dozdevno pa dela ravno nasprotno. Ni hotel izdati prepovedi izvoza živine, kar bi bilo v interesu države, ker tudi sam z nekaterimi svojimi prijatelji izvaža in tihotapi živino, posebno v Italijo. On sam je angažiran pri večjih klavnicah. Vlada naj sama vzame v roke ta resor in naj prepove državo v državi, kakor je Slovenija. (?) Vlada naj zabrani izvoz živine in mesa in podvzame najostrejšje mere zoper tihotapstvo, ki se je posebno v Sloveniji silno razpaslo. — »Balkan« zahteva posebno anketo, ki naj ugotovi vse nekorrektnosti, ki jih je zakrivil minister Pucelj in naj se ga izroči sodišču. Zahteva nadalje tudi, naj vlada s tem ne čaka na povrat ministrskega predsednika Pašića, temveč naj stori to brez odsotnih ministrov.«

Izvajanja »Balkana« so ponatisnili tudi skoro vsi zagrebški listi, ne čitamo pa o pisanju »Balkana« niti besedice v »Slov. Narodu«, čeprav je poročilo datirano z dne 28. avgusta.

Očitki, ki jih je napisal »Balkan« na adresu g. ministra Pucija, so jako težki. Očita mu, da izvaža in tihotapi živino iz države v Italijo. Očita mu dalje udeležbo pri večjih klavnicah. Kaj bo odgovoril minister Pucelj na taka očitanja? Ali bo tožil ali ne bo tožil?

Zanimivo je, da je »Balkan« najbolj razborito glasilo radikalne stranke, koje načelnik je Pašić, oče g. Rade Pašića, tistega Pašića Rade, s katerim v zvezi je g. minister Pucelj uravnaval zadevo odškodninskih volov iz Nemčije, gotovo ne na škodo g. Rade Pašića.

Danes, ko nemških volov ni več, dobiva g. minister Pucelj brce od tiste strani, ki jo je najbolj podpiral. Vsak dobi, kar zasluži.

»Balkanove« napade na Slovenijo pa odločno zavračamo. Naj tam doli pometajo pred svojim pragom.

Politične novice.

— Konferenca držav male antante se je začela v nedeljo dne 27. t. m. dopoldne ob 10. Posvetovanja so se nadaljevala v nedeljo popoldne in v ponedeljek. Zbrani zastopniki držav male antante so razpravljali o vseh političnih vprašanjih, ki stoje na programu zasedanja zveze narodov in ki zanimajo na konferenci udeležene države. Doseženo je bilo popolno soglasje v vseh naziranjih in izdani so bili sklepi glede skupnega nastopanja ter rešitve posameznih problemov. Sklenjeno je bilo, da bodo pri zasedanju zveze narodov delegacije vseh štirih držav, to je male antante in Poljske, nastopale v najtesnejšem sporazumu. Večje število vprašanj se je pridržalo za zasedanje v Ženevi, da se rešijo tam, kakor bodo zahtevale razmere.

Packa.

Francoski napisal René Bazin — Poslovenil A. B.

Istega dne ob 11. uri zvečer.

Ko sem vstopil v delavnico, je bil Lampron zatopljen v delo, da me ni slišal. Velika soba je bila razsvetljena le v enem kotu, kar jo je delalo čudno neprijazno. Okoli in okoli so obešene slike, ta niže, ona višje, ob stenah so mali odri. Starine, obešene tu in tam, se mi kažejo v pepelnati luči ali kot v dimu. Neizraziti obrisi mešajo in podaljšujejo svojo senco gori do sredine stropa. Na tem koncu sobane ni nobenega življenja, nobenega žarka, kvečjemu še se zaiskri zlato na okvirju ali zabliski ost obeh prekritih mečev. V kotu tam zadaj, oddaljen bolj kot v resnici, vrezuje Lampron, sam in nepremičen pod svetilko. Obrnjen je s hrbtom k meni. Svetloba pada izrazito na njegovo fino roko, obdaja z aureolo njegovo pripognjeno odkrito glavo in obseva portret — žensko glavo, — ki jo prerisuje. Kako lep je tak! Ta intimni prizor bi gotovo izvalil Rembrandtov čopič, radi svoje vsebinske globine in radi svetlo-temne luči.

Zaropotal sem.

Lampron se je stresel ter se na pol obrnil. Oči so napeto poskušale predreti temino.

»Oh, ti si!« je rekel.

deš pozneje nikdar več. Veruj mi, desetkrat sem že poskusil, da jo prekopiram, pa vse zaman!

»In čemu ti poskusi?«
»Zakaj,« vprašuješ. »Malo nespameti je pač v tem.«

»Takga modela ne boš več našel, to bi že bil en razlog.«

»Oh, prav imaš, ne našel bi ga več.«
»To je bila kaka visoka Italijanka, princezinja ali kali?«

»Tako nekako.«
»In kaj je bilo z njo?«

»I kaj? To kar z drugimi princezinjami, ali ne? Dragi moj Fabien, ti gledaš na svet še skozi očala pravljic, ti si prepričan, da je srečna, bogata, oboževana, ponosna. Vidiš jo na terasi njene vile pod pinjami, ko pada noč na zemljo, kako govori prezirljivo o barbaru onstran Alp, ki jo je slikal dvajsetletno, in o zadnji toaleti, ki jo je bila dobila iz Pariza.«

»Da, tako jo vidim in zelo lepa je še.«
»Čudovito znaš ugibati, Fabien. Dragi moj, ona je mrtva in ta idealna lepota — od nje ni ostalo ničesar razen par belih kosti na dnu groba.«

»Ubožica!«

Vse to mi je Silvester govoril z nekim sarkazmom, ki ga pri njem nisem bil navajen. Gledal je na svoje delo s tako resničnim in žalostnim občutkom, da sem se začudil. Spoznal sem, da skriva Lampron v sebi boleost iz preteklih dni, o katerih

sem prav malo vedel, in da sem mu jaz nehoče obnovil tožne spomine.

»Prijatelj, mu pravim, pustiva to. Prišel sem ti voščiti k godu in te pozdravit.«

»K godu! Res je, moja mati mi je danes zjutraj voščila, potem sem šel na delo in na vse drugo pozabil. Prav si storil, da si prišel. Hudo bi bilo ubogi ženi, če bi vsaj konca večera ne preživeli skupaj. Pojdiva k njej!«

»Prav rad, Silvester. Ali na nekaj sem pozabil.«

»Na kaj?«

»Cvetlic nimam.«

»Saj jih ima ona, le miren bodi, južnih, opojnih, celo košarico, da bi z njimi mogel napasti roj čebel ali spraviti spečega na oni svet. To pozornost nam vsako leto posveča nesrečen upnik.«

»Dolžnik si hotel reči, ne?«

»Ne, ne, upnik sem rekel.«

Vzel je svetilko. Senca so se premaknile, stekle kot ogromni pajki po zidu, meča sta se zablistala, Venus od Mila naju je ponosno premerila, Polihimnija, sanjava, se je pokazala in zopet zabrisala. Iz delavnice prideva v mali salon gospe Lampronove. Ona sedi pri mizici in plete nogavice. Noge ji počivajo na posodi, napolnjeni z gorko vodo. Široki, nagubani, postarni obraz se nama smehlja naproti. Za trenotek zasadi igle v svojo črno avbo s čipkami, ki jo ima vedno na sebi, takoj pa jih zopet izvleče.

Na konferenci so razpravljali tudi o položaju v Avstriji in Srednji Evropi, kakor tudi o mednarodnem položaju. Z ozirom na politični in gospodarski položaj v Evropi, ki so ga povzročili zadnji dogodki, se je ponovno poudarjala potreba vzajemnega sodelovanja vseh na konferenci zastopanih držav, zlasti tistih, ki so ogroženi skupni interesi. Vsa pogajanja so se vršila v duhu solidarnosti in prijateljstva. Dosegel se je popoln sporazum, ki se izraža v zagotovilu, da bodo v bodoče vse štiri države v vseh ozirom v ozki zvezi v interesu miru Srednje Evrope in Evrope v splošnem. Pogajanja so bila zaključena 28. t. m.

† V znamenju enakopravnosti. Člen 110. ustave določa, da se ustanovi v Zagrebu kasacijsko sodišče za celo državo. V proračunu ministrstva za pravosodje pa je določena za predsednika tega sodišča nižja plača in nižji »rang« kakor za predsednika apelacijskega sodišča v Beogradu. Na ta način hočejo merodajni gospodje v Beogradu napraviti svojega beograjskega najvišjega sodnika kljub ustavi za nekaj »več«, kakor bi bil najvišji sodnik za celo državo s sedežem v Zagrebu. — Zakaj ne reko gospodje naravnost in odkrito: Mi smo vse in vi vsi skupaj ste nič? To bi bilo vsaj možgato.

† »Samouprava«, glavni organ radikalne stranke v Srbiji se nahaja očividno v denarnih stiskah. To svedoči njen uvodnik v nedeljski številki, v katerem z živo besedo apelira na pristaše radikalne stranke, da list podpro. Ker je pa »Samouprava« glavno glasilo glavne vladne stranke, boj za denar brzokone ne bo tako trd, ker bo stranka že še našla kod kakšen fond za pravočasno pomoč. Bolj zanimiva kakor denarne težave »Samouprave« pa je okolnost, da mora imeti list menda precej malo naročnikov, iz česar bi se dalo sklepati, da radikalna stranka v Srbiji tudi ni več tako močna med ljudstvom kot je bila nekdanj.

† Hrvatska narodna omladina. V Vukovaru so te dni ustanovili jugofašistovsko organizacijo, v katero je vstopilo okoli 40 orjunakov. Hrvatje so kot odgovor ustanovili takoj protioorganizacijo pod naslovom »Hrvatska narodna omladina«. To protioorganizacijo hočejo Hrvatje razširiti po celi deželi.

II. Ljubljanski veliki semenj od 2.—11. sept. 1922.

Slavnostna otvoritev Ljubljanskega velesejma se izvrši vsoboto, dne 2. septembra ob 10. polodni po g. ministru trgovine in industrije Osmanu Vilovcu. Dostop imajo le imenoma povabljeni gostje. Za splošen posest bo sejem odprt v soboto dne 2. septembra ob 12. naprej.

II. Ljubljanski veliki semenj bo dostopen splošnemu obisku od sobote dne 2. septembra ob 12. ure naprej. S sejmom je združena tudi historična razstava slovenskih slik v srednje-tehnični šoli. Vstop na obe prireditvi je dovoljen proti isti dnevni vstopnici, ki se dobi za ceno 40 K pri sejmskih blagajnah ali pa proti sejmski legitimaciji, ki upravičuje tudi do enkratne polovične voznine do Ljubljane in nazaj ter do poljubnega vstopa na sejmišče in se dobi za ceno 160 K pri denarnih zavodih v vseh večjih mestih ali pa neposredno pri uradu Ljubljanskega velikega semnja. Permanentne sejmske legitimacije prodajajo sledeči denarni zavodi: Na Bledu Zadruga gospodarska banka, v Brezicah podružnica Ljubljanske Kreditne banke, v Celju Ljubljanska Kreditna banka, Jadranska banka, Občeslovensko obrtno društvo, I. hrvatska štedionica in tobakarna Kovač Aleksander, v Crnomlju Mestna hranilnica, v Hrastniku tovarna kemičnih izdelkov, na Jesenicah Podružnica špedicije Balkan, v Kočevju Merkantila banka in lesna industrija Heinricher, v Konjicah hranilnica za Konjiški okraj, v Krškem ob Savi Leopold Knez, trgovec z mešanim blagom, v Litiji Lebinger, — Gerkman, v Mariboru Ljubljanska kreditna banka, Jugoslovanska Unija banka, Trgovska banka in špedicija Balkan, v Maribregu Glavna tobačna zalogla Ivan Predan, v Novem mestu Slovenska eskomptna banka in anončna pisarna Strela ter Mestna hranilnica, v Ormožu Okrajna posojilnica, v Ptujju Ljubljanska Kreditna banka, Mestna hranilnica in trdnja Snoj & Urbančič, v Rogatcu Okrajna hranilnica, v Rogaschi Slatini Slovenska banka d. d., v Radovljici Mestna hranilnica, v Ribnici Tajništvo posojilnice, na Rakeku Balkan in Slovenska eskomptna banka, v Slovenjgradcu Okrajna hranilnica, v Slovenski Bistrici Okrajna hranilnica, v Sv. Lenartu Okrajna hranilnica, v Škofiji Loki Lesna industrija Heinricher, v Višnji gori Mihael Omahan in v Zagorju ob Savi trdnja Rudolf Ahčin.

Dnevne vstopnice na II. Ljubljanski velesemenj. Da na dan otvoritve pri sejmskih blagajnah ne bo prehudega navala, se priporoča posetnikom, da si nabavijo dnevne vstopnice za ceno 40 K že v predprodaji pri Tourist Office na Dunajski cesti 18, ali pri Stanovanjskem uradu Ljubljanskega velesejma, v novi palači Ljubljanske kreditne banke, ali pa pri potovalni pisarni J. Zidar na Dunajski cesti ob prehodu čez južno železnico. Dnevna vstopnica upravičuje do enkratnega vstopa na vse sejmske in razstavne prostore, kakor tudi za enkratni posest razstave slovenskih slik v Srednje-tehnični šoli.

Posestniki permanentnih legitimacij. — Sejmski znak, ki upravičuje v zvezi z legitimacijo do glavnega vstopa v vse razstavne in veselične prostore II. Ljubljanskega velesejma, se letos dobi šele pri blagajnah Ljubljanskega velesejma brezplačno v zameno za pri legitimaciji se nahajajoči kupon, ki ga blagajna pridržuje. Do polovične voznine v Ljubljano pa upravičuje že legitimacija sama na sebi, ne da bi bil za to potreben sejmski znak.

Gledališke predstave povodom Ljubljanskega velikega semnja: Uprava narodnih gledališč

se je odločila, da priredi povodom II. Ljubljanskega velesejma od 2.—11. septembra večje številko gledaliških predstav, tako v opernem kakor tudi v dramskem gledališču. Ta ciklus se odpre v soboto, 2. septembra, ko se bo povodom slovenske otvoritve II. Ljubljanskega velikega semnja igrala priljubljena Smetanova opera »Prodana nevesta« kot slavnostna predstava. Začetek predstave je ob 20. uri zvečer.

Historična razstava slovenskih slik je združena s prireditvijo II. Ljubljanskega velesejma in velja vsaka vstopnica za razstavišče tudi za posest te zelo interesantne razstave. Razstava tvori revijo celega razvoja slovenske slikarske umetnosti od dobe renesance sem, to je od konca 17. stoletja do modernega realizma tja v leto 1880. Zastopani je zlasti barok, rokokoo in bidermeyerstvo v Sloveniji. Razstava je odprta cel dan in bo tvorila nekak pendant k »Narodni Galeriji« slovenske moderne umetnosti v Kresiji na vogalu Stritarjeve ulice in Šolskega drevoreda.

Razstavni prostori II. Ljubljanskega velesejma bodo od sobote 2. septembra naprej od 12. ure odprti vsak dan od 8. do 18. ure nepretrgoma. Na zabavnem delu sejmišča izven razstavišča nahajajo se restavracijski, kavarniški in drugi zabavni prostori, ki so odprti od 9. ure dopoldne do oblastveno določene policijske ure. Po 18. uri zvečer je dovoljen vstop v zabavni del razstavišča le z Gosposvetske ceste pri vходу v Lattermanov drevored proti posebni vstopnici 20 K, ki so je posestniki permanentnih legitimacij in sejmskega znaka prosti.

Dela na sejmišču. Dela na sejmišču, zlasti na novem delu razstavišča, se bližajo svojemu koncu. Gledalce naravnost preseneti ogromno število novih paviljonov, ki so razstavljeni na travniku med drevoredom v Šiški in Koslerjevimi gradicami. Njih posebnost je tako bujna in tvori po svojih oblikah zelo posrečen pendant k staremu sejmišču. Izmed večjih gradb naj omenimo le po svojem stilu zelo dopadljivi nov razstavni paviljon »K«, dalje razstavni paviljon »L«, čegar gradba spominja na obliko, ki smo jo vajeni videti na Pržemskem sejmišču. Po svoji gradbi nekaj posebnega pa je velika sejmska restavracija, ki se baš s svojo nesimetričnostjo tako okusno prilagodi celoti. Nekaj res originalnega je ruska hišica z lično ograjo, v kateri se nameravajo nastaniti za dobo sejma naši bratje Rusi, da bodo tam krepčali posetnike sejma s pristnim ruskim čajem in pristnim ruskim prigrizkom. Tudi prijatelji dobre vinske kapljice bo našel ta paviljon, ki so ga postavili dolenski vinogradniki ne samo udobno, temveč tudi z lepo mično streho. Nič manj pa bo presenetilo vsakega razstavljalca tudi staro sejmišče. Na njem ugleda veliko število novih zasebnih paviljonov, tako da mu popolnoma spremenijo lice, ki ga je imelo lansko leto, ter ga napravi očesu tembolj okusnega. Živ dokaz uspeha lanskega sejma je, da je veliko število lanskih razstavljalcev izdatno povečalo svoje paviljone in napravilo iz njih nekaj res umetniškega. Tako paviljona Gospodarske zveze sploh ni več spoznati. Izmed novih naj omenimo predvsem zgradbo naše domače, toda v tujini se nahajajoče družbe »Triglava«, ki tvori nekako idealno središče sejma. Število vseh razstavnih paviljonov utegne letos presegati 80. Če je bilo razstavišče že lansko leto polno razstavnega blaga, bo letos tvorilo, čim izide enkrat v obližju teh paviljonov življenja krasna slika vzpodbujene podjetnosti in industrije, obrti in trgovine.

Stanovanjski urad II. Ljubljanskega velesejma je začel od 25. t. m. naprej permanentno poslovati v pritličju nove palače Ljubljanske Kreditne banke na Dunajski cesti ter je že izdatno zaposlen s preskrbo stanovanj za razstavljalce in njihove osebe. Po prijavi, ki so mu s strani posetnikov že došle, moremo soditi na sijajen posest te enotne prireditve industrije, trgovine in obrti v kraljevini. Zato naj se vsakdo, kdor namerava posetiti II. Ljubljanski veliki semenj in ostati preko noči v Ljubljani, zglati pravočasno na stanovanjski urad, da mu preskrbi primerno stanovanje. Pristojbina znaša za posetnika do 3 dni v Ljubljani 5 Din, za daljše bivanje pa 10 Din. Za dobo velesejma bodo na glavnem kolo-dvoru stalno navzoči uradniki stanovanjskega odseka, ki bodo označeni z zelenim trakom na rokavu. Vračajoči se posetniki si kupijo vozne listke za povratek lahko pri izdaji voznih kart na razstavišču (I. paviljon na desno od vhoda), ki razpečava vse vozne listke v tu- in inozemstvo.

Poštni urad Ljubljanskega velikega semnja začne poslovati permanentno dne 1. septembra. Sprejemal bo vse poštno pošiljke in brzojavke ter posredoval telefonske pogovore. Da se zadosti vsem željam, bodo na sejmišču letos tudi tri javne govorilnice, in sicer dve pri poštnem uradu Ljubljanskega velesejma, ena pa na novem sejmišču za Lattermanovim drevoredom.

Razstavljalca razstavišča. Kakor lansko leto, tako bo tudi letos razstavišče iz varnostnih ozirov ponoči dobro razsvetljeno. Nekaj naravnost krasnega pa bo razstavljalca zabavnega dela sejmišča, kadar bo zlasti v Lattermanovem drevoredu gorelo na stotine žar-nic. Montažna dela za to razstavljalce dela tukajšnja trdnja Štebi & Tuleč, potreben električni tok pa bo proizvajala posebna električna centrala, ki bo proizvajala preko dnevnih ur tudi za pogon strojev električno silo.

Brezpravni.

(V blagohotni pomislek našim gg. poslancem.)

Rateče-Planica 28. avgusta.

Kmalu bodo štiri leta, kar se nahajamo na meji treh držav, toda meje so še popolno nedoločene. Komisije, ki stanejo silno denarja, se drviijo semintja, vsepa ha ni nobenega. Iz te negotovosti sledijo vse mogoče krivice.

Nemška Avstrija — čast jej v tem oziru — nam ne povzročuje nobenih neprilic. Z njo živimo v miru. Drugače je z Italijo, ki dela z nami približno tako kakor nekdanj barbarski narodi, ki so z nogo stopali na tilnik premaganim. Od nje dobivamo udarec za udarcem in ni je moči, ki bi jo klicala na odgovor. Italija ima vso oblast, in kdor ima oblast tudi lahko dokaže, da je vse prav, kar dela.

Ziveči v časih, ki nas spominjajo podivjanosti tridesetletne vojske, prosili smo zaščite vse jugoslovanske urade, toda doselgi nismo ničesar. Ko izznialo naše vlo-

ge v globokem žrelu centralizma in ne moremo več računati na podporo sedanjega režima, stopamo potem nam naklonjenega časopisja pred javnost, ki naj sama sodi o tukajšnjih razmerah.

Krivic je toliko, da smemo reči: »Enaka krivica za vse.« Omenjamo samo nekatere iz novejših časov.

1. Janez Petrič, posestnik v Ratečah št. 18, je imel na planinski paši močnega petletnega vola. Dokazano je, da mu je vola ukradel neki koroški potepuh in ga gnal čez mejo proti Trbižu, da bi ga prodal. Lastnik Janez Petrič je šel takoj v Trbiž vola iskat, a tukaj so mu Italijani rekli, da je on sam hotel vola vtihotapiti in drago prodati za laške lire. Tat se je namreč zlagal, da mu je Petrič obljubil 100 lir nagrade, ako vola proda. Vsa rateška občina je pričala, da Petriču ni prišlo nikdar na misel prodati vola, ker je to edini vol, ki ga vsak dan potrebuje za vožnjo. Kljub temu so Italijani bolj verjeli tatu kakor pravemu lastniku. Vola so prodali in vsa Petričeva pota pri naših in italijanskih oblastih so bila zaman. Kakšno škodo da mora čepeti gospodar, naj preracunajo živinorejci in mesarji. Kaj misli o tem minister Pucelj, ki ima tudi v občini Rateče kakih pet pristašev?

2. Jožef Pintbah, posestnik v Ratečah št. 4, je imel istotako na paši triletnega licenciranega bika. Žival se je pripasla čez mejo, italijanski stražniki so jo takoj ugrabili in pobili. Naši ljudje so jih videli, kako težko so nosili razsekane kose mesa v dolino. Lastnik Pintbah je šel drugi dan na planino, poiskal stražnike in zahteval odškodnino za bika. Eden mu je odgovoril s puškinim strelom, ki ga k sreči ni zadel. Tretji dan je šel Pintbah na Trbiž in italijanskemu komisarju razložil ves dogodek. Komisar je zahteval veljavnih prič. Lastnik je navedel kot pričo rogove pobitega bika, ki so se našli na onem kraju, kjer so stražniki žival zaplenili. Pa tudi ta dokaz ni zadostoval, tako da Pintbah ni dobil nobene odškodnine.

3. Sedaj delajo italijanski vojaki pot na gori Jalovec in Ponco, ki sta določeni za mejni točki v višini 2655 in 2300 metrov nad morjem. Da potrebujejo pri tako težavnem delu zadostne hrane, je samoumevno. Hrano jim mora preskrbeti mati Italija, ker so v njeni službi, toda vojaki si znajo poiskati živež na drug način. Na planinah se pase mnogo rateških ovac, ki dajejo izbornu pečenko. V kratkem času so jih poklali štirinajst. Janez Kuri hišna št. 57 jih pogreša šest, Anton Benet hišna št. 23 tudi 6, Jožef Oman hišna št. 51 je prišel ob dve. Dotični posestniki ne najdejo nikjer povračila. Da ne bi Italijani uničili vse ovčjereje, so odgnali Ratečanje ostale črede na dom. Hudo je zapustiti planino s tako dobro pašo, toda boljše je kljub letošnji pičli mrvi živino rediti doma, kakor jo izgubiti.

4. Alojzij Petrič, posestnik v Ratečah št. 81, je pogrešil poldrugoletno junico, ki se je pasla na karavanški planini skupaj s štirimi koroškimi telicami. Pa kmalu je izvedel zanjo. Italijani so odgnali vseh petero glav v Belopeč. Na posredovanje nemško-avstrijske vlade so dali vse štiri zaplenjene telice Korošcem brezplačno nazaj, od Petriča pa so zahtevali 68 lir, ako hoče dobiti žival. Ker jih ni mogel plačati, prodali so junico mesarju za 800 lir in Petrič ni imel ne živali ne denarja, čeprav je šel kakih desetkrat prosit, naj se mu povrne škoda. Dvojna mera: ena za Jugoslavijo, ena za Nemško Avstrijo.

V oziru na navedene in na mnoge druge nenavedene krivice, vprašujemo vso javnost: Kje hočemo iskati sodnika, ki bi se potegnil za našo pravdo? Kako stališče ima v tej zadevi naš režim? Mesto da bi nam lajšal na kakršenkoli način težave, naklad nam nove davke, ki jih ne poznajo drugi jugoslovanski državljani. Od dvanajstletnega otroka naprej mora plačati vsak rateški občan 10 dinarjev naši državi, da sme obdelovati svoje lastno polje na zasedenem ozemlju. Premišljujemo, na kakšni podlagi bi bil ta davek naložen preganjanim in zatiranim, opravičen, pa ne najdemo nobenega razloga. Umljivo bi bilo, ako bi se nam davki odpisovali, a popolno neumljivo je, da se nam nakladajo novi in celo taki, ki jih nihče drugi ne plačuje v Jugoslaviji. In ko se pritožujemo na vse strani zoper to vnebokričevo krivic, dobivamo odgovor: »Tako se glasi naredba. To je paragraf kralj. carskega urada.« Pa moramo molčati in plačevati.

Primorske novice.

p Poziv slovenskim učiteljem iz Primorske, ki službujejo izven pokrajine: Ker se odprejo na Primorskem nekatere šole in ker vlada veliko pomanjkanje učiteljev na splošno, zlasti pa radi tega, ker je vpo-klicano k vojakom veliko število mladih slov. učiteljev, razvijamo slovenske učitelje, ki službujejo izven pokrajine, da storijo potrebne predpisane korake za povratek in se obenem javijo — podpis-

nemu društvu! — Politično društvo »Edi-nost« v Gorici.

p Krnskega spomenika ni razdejala strela pravi — kot odgovor na Fürstovo zvedeniško izjavo — odbor turinske sekcije »Narodne zveze alpinov«. Odbor javlja, da ni nikdar bilo na vrhu spomenika zvezde iz kovine, ampak da so samo na dan odkritja položili na vrh spomenika leseno zvezdo s papirnimi cveticami. Da je bila bronasta plošča (ena in ne več, kakor da trdi Fürst) odlomljena od spomenika z železnimi vzdigi, dokazujejo luk-nje in odrgnjenja na robovih. Ker je bilo zi-dovje spomenika pokvarjeno od zgoraj in ne od zdolaj, je to dokaz, da je bilo razdejanje sistematično začeto (močen dokaz, op. ur.), ki pa je moralo biti prekinjeno, ker so prišli na vrh Krna vojaki 72. kompanije. (Zakaj pa niso ti vojniki zločincev zagrabili? Pa ne, da bi se jih bili zbalali? Potem bi vse te polemike ne bilo treba! Pa tudi požigov, ki so jih po-čeli fašisti proti Slovencem!) Samozavestno pravi odbor nestrokovnjakov, da nobena stre-la, pa naj bo še tako fantastična, ni mogla povzročiti, da bi se znašel album, ki ga je na Krnu pustila goriška podružnica, v Drežnici, kjer so ga karabinjerji sekvestrirali pri pa-stirjih in jih zato zaprli. (Znano je, da so v svoji otroški naivnosti najdeno knjigo prinesli domov, ne pomislivši, kakšne posledice lah-ko ima to zanje! Dokaz, ki nič ne dokazuje! Odbor pravi dalje, da so po 19. juniju 1922 sicer še razsajali viharji na Krnu, ali odkar so alpinci junaško pokazali, da ne puste sra-motiti svojega spomenika, ga ni še nobena strela več zadela. Tudi »dober« dokaz! — Odboru nestrokovnjakov pa radi verjamemo, ko zaključuje: S tem naj bo končana z a vedno ta zadeva, že sklenjena, ki pa jo je hotel inženir Fürst po dveh mesecih zopet načeti, — ker s tem dokazujejo, da jih je vendarle strah, da bi znala Fürstova stro-kovnjaška sodba biti prava in bi tako stali Slovenci pred svetom čisti in po nedolžnem preganjanju in ponižani, nekdo drugi pa — umazan in blamiran! Za nas Slovence pa za-deva še ni končana in resnica mora prej ali slej na dan!

p Proti povišanju stanarine. Z vladno na-redbo je bilo letos zopet dovoljeno hišnim gospodarjem zvišati najemnine s 24. avgu-stom t. l. za 25%. Proletarska zveza najem-nikov je priredila dva protestna shoda proti temu povišanju in poziva prebivalce, naj ne plačajo povišane najemnine. Vsakikrat je vlada podvzela stroge varnostne odredbe.

p Preiskave pri »Lavoratoru«. Vse te dni so organi kvesture preiskavali pri komu-nističnem »Lavoratoru« urednike, tipografe in uslužbence in sploh vse, ki so prihajali ali odhajali v uradništvo, a vedno z negativnim uspehom. V soboto popoldne je pa zopet za-sedla uredništvu močna straža in vršila se je natančna preiskava, ki pa zopet ni dognala nič drugega, kakor da je pod tiskarno baje hodnik, skozi katerega bi komunisti ušli v slu-čajju napada od strani fašistov.

p Druga internacionala proti italijanski vladi. Eksekutivni odbor II. internacionala je imel v Amsterdamu sejo, pri kateri je sklenil odpolati italijanski vladi oster protest, »ker ne čuva de-lavstva proti divjanju fašistov in da je njeno za-držanje proti tem poslednjim prevažljivo in naravnost nepojmljivo. To vzbuja upravičeno ogorčenje delavstva vseh dežel. Internacionala protestira proti ravnodušnemu zadržanju ital. vla-de napram zločinskemu obnašanju fašistov s tem večjim razlogom, ker je ital. vlada eden izmed najvplivnejših članov zveze Narodov, ki je pod-pisala tisto versailsko mirovno pogodbo, katere člen 13. določa, da morajo člani zveze narodov jamčiti delavcem svobodo združevanja in da jim mora biti zagotovljen tudi primeren obstanek. Za-to naj vlada drži besedo, ki jo je dala v Versaille-su.« Krepke besede! Toda: držati besedo — in italijanska vlada, to sta dva pojma, ki se ne kri-jeta. Fašiste je ta protest silno razburil in ker drugega ne morejo, pravijo, da je to nedovoljeno umeševanje tujcev v italijanske notranje politične razmere.

p Bojkot fašistovske ladje na Angleškem. V Cardiff na Angleško je priplul te dni ital. parnik »Emanuel Accanes«. Na krovu je imel same mor-narje-fašiste. Ti so namreč parnik v Neapolu okupirali in so nasilno izpodrinili pravilno ukr-cane in uslužbene mornarje. Ko je parnik priplul na Angleško in so zvedeli angleški pristaniški de-lavci, s kakim moštvom imajo opravka, so skle-nili parnik bojkotirati. Prepovedali so vsem or-ganiziranim delavcem iti na roko fašistovski po-sadki kot uporni in protipostavni. Obenem so obvestili vse zaloge premoaga, da ne smejo pre-skrbeti tej ladji premoaga. — Vsed tega sklepa angleških delavcev, ki so s tem pokazali svojo solidarnost organiziranemu ital. delavstvu, ladija ne more več odpluti. Če jo bo lastnik hotel imeti nazaj, bo moral izkrcati fašiste, in bo moral na svoje stroške poslati na Angleško organizirane delavce s polno plačo. — Lepe sadove rodi fa-šizem in inozemstvu!

Nacionalizacija Trboveljske premoag. družbe.

Od pravnega zastopnika in člana ek-sekutive Trboveljske družbe dr. Benko-viča smo prejeli in objavljamo sledeče:

Do prevrta leta 1918 je bil na Trbo-veljski premogokopni družbi udeležen francoski in avstrijski, posebno dunajski kapital, v mali meri tudi švicarski kapital; to se je zrealilo tudi v sestavi uprave, v kateri so bili zastopniki francosko-švicar-ske in avstrijske skupine približno enako zastopani.

Leta 1920 je družba sklenila delniško glavnico zvišati od 24.000.000 kron na 48.000.000 kron z emisijo 120.000 komad-ov novih delnic. Ta emisija je bila po-trebna v svrhu plačila bančnih dolgov, ki so nastali v neurejenih razmerah po pre-vratu, in v svrhu izpolnitve obvez nasproti francoskim posestnikom obligacij, ki so zahtevali plačilo restantov v zlatu v viso-kosti 4.000.000 frankov. Od te emisije se je radi tega moralo odstopiti francoskim posestnikom obligacij 44.000 delnic v svr-ho, da so francoski posestniki obligacij odobrili poravnavo, s katero so se odpo-vedali plačilu restantov v zlatu; ako bi Francozi vztrajali na svojih pogodbeni-

pravicah, potem bi to za družbo utegnili postati usodepolno. Starim delničarjem se je dala pravica opcije na 36.000 novih delnic. Jugoslovanska skupina bank, katero je vodila Jadranska banka, je prevzela 30.000 akcijskih, sindikat pa 10.000 delnic. Z vlogo od 9. decembra 1920 je družba oddala za trgovino in industrijo v Ljubljani naznanila, da ne more prevzeti jamstva, da jgsl. skupini dodeljene delnice ostanejo v Jugoslaviji, češ, da na to nima nobenega vpliva in da le prizadete banke morejo dati te jamstvo. Vseled te emisije delnic se je razmerje v družbi še bolj premenilo v korist francoski skupini.

Z emisijo leta 1922 se je delniška glavnica zvišala od 48.000.000 kron na 100.000.000 kron s tem, da se je izdalo 260.000 novih delnic po nom. 200 kron; starim 240.000 delnicam se je moralo priznati opcijsko pravico na 80.000 novih delnic. Glede prevzema ostalih 180.000 novih delnic pa je družba sklenila pogodbo z deželno banko za centralno Evropo preje Lander Bank in sicer z glavnim zavodom v Parizu in s podružnico na Dunaju ter z zvezo bančnih zavodov v Parizu in s Slavensko banko, a to enostavno radi tega, ker je njen glavni ravnatelj na zahtevo deželne vlade bil izvoljen v upravni svet družbe. Sindikat teh zavodov je prevzel te delnice, ki ostanejo pod zaporo za dobo 5 let tako, da je razpolaganje z delnicami mogoče le v okviru sindikata. Sindikat razpolaga tedaj z glasovi teh 180.000 delnic, razen tega pa sindikat kontrolira tudi nadaljnjih 135.000 delnic, ki so v rokah francoske skupine okrog Deželne banke za centralno Evropo v Parizu, za nadaljnjih 100.000 delnic, ki so pod kontrolo podružnice iste banke na Dunaju ter okrog 20 tisoč delnic, ki so v rokah švicarskega kapitala. Trboveljska premogokopna družba seveda nima nikakega vpliva na to, kako so člani sindikata delnice razdelili med svoje komitente, ker je to stvar dotičnih zavodov. O kaki trenutni »zaradi« pri tem položaju ne more biti govora tembolj, ker je popolnoma nejasno, kak kurz bo imela delnica, ko poteče zapora sindikatnih delnic. Razdelitvi delnic približno odgovarja tudi sestava uprave.

Trditev, da družba neče prenesti svojega sedišča v Ljubljano, je zlobno potvarjanje resnice, kajti notorično je, da družba le tedaj more svoj sedež prenesti z Dunaja v Jugoslavijo, ako ji dogovor med Avstrijo in Jugoslavijo omogoči, da to stori brez ogromnih finančnih žrtev. Avstrija namreč zahteva, da se obstoječa družba v slučaju prenosa sedišča likvidira in likvidacijski dobiček fatira v svrhu obdavčenja, kar bi bilo ogromno breme. — Družba se je že nešteto obrnila do vlade kraljevine SHS, da se pospešijo tozadevna pogajanja z Avstrijo; toda dogovor glede izvršitve mirovne pogodbe z Avstrijo še ni sklenjen. Med tem časom je družba vse potrebno ukrenila, da more tekom leta 1923 vse svoje poslovanje koncentrirati v Ljubljani v svoji novi palači, ki je že pod streho. Tudi je glasom zadnje bilance določila svoto 3.000.000 jgsl. kron v svrhu, da more odpraviti uradništvo svoje centrale na Dunaju.

Dnevne novice.

— Duhovniške spremembe. Podeljene so bile župnije: Vače Janezu Riharju, kaplanu v St. Rupertu, Tržič Matiji Škerbecu, stolnemu vikarju v Ljubljani, in Turjak Francu Hitiju, žup. upravitelju ond. — Umešeni so bili: Jakob Benedičič na župnijo Bukovčica, Janez Filipič na župnijo Vranja peč, Matija Škerbec na župnijo Tržič, in Janez Rihar na župnijo Vače.

— Afera princa Jurija. Belgrajska »Tribuna«, ki ima dobre zveze z ministrom vnanjih zadev, poroča, da bo vprašanje princa Jurija rešeno na sledeči način: princ Jurij bo prejemal letno 360.000 frankov, če bo živel v inozemstvu. Če bo pa živel doma, mu bodo dali 1.200.000 dinarjev letno. Na razpolago bo princ Jurij dobil tudi dva državna avtomobila in na primernem mestu v Belgradu dostojno stanovanje.

— Kraljevska dvojica potuje v Pariz. »Politika« javlja, da bo kralj s kraljico odpotoval iz Marijinih Lazni za nekaj dni v Pariz in se šele potem vrnil v Belgrad.

— Čebelarstva razstava in kongres. Prošnja za polovično vožnjo na drž. železnice je ugodno rešena. Včeraj smo odpotovali vsem podružnicam in prijavitelcem izkaznice za polovično vožnjo na drž. železnice. Na razstavišču vlada živahno življenje, razstava obeta, da bo jako lepa in dobro založena.

— Prošnja na ministrstvo saobračaja in zagrebško ravnateljstvo. Ker promet v področju zagrebškega ravnateljstva po izjavi ministrstva in z ozirom na tozadevne službene brzojavke ravnateljstva nikakor dobro ne funkcionira in da se temu zlu odpomore, si usojamo omenjeni oblasti prositi za dovoljenje, da nabirajo železničarji pri potniških in tovornih blagajnah kakor v bivši Avstriji za »Rdeči križ in vojne sirote«, mladoare »za pospešanje prometa«.

Ti naj bodo namenjeni: 1. za nabavo materiala, 2. za izboljšanje gmočnega položaja uslužbencev na progi in 3. eventualni ostanek za gospodo pri ravnateljstvu in ministstvu. — Prizadeti.

— Gospoda šefa odelenja V. železniškega ravnateljstva v Zagrebu si železničarji usojamo spomniti na obljube pod brzojavko št. 580 z dne 28. III. 1919, katere je dal uslužbencem Slovincem, premeščanim v Hrvatsko, Slavonijo in Vojvodino. Te obljube se namreč ne skladajo s stanovanji v vagonih, z dodeljenjem na najslabša službena mesta, s prosjačenjem kuriva pri veletrgovcih, ko se bliža zima, najmanj pa s podcenjevanjem od strani šefov bivšega M. a. v. statusu, kateri so menda postavljani na gotova mesta zato, da »gnjavijo« Slovence. — Prizadeti.

— Na trgovski šoli v Novem mestu se prične šolsko leto 1922/23 dne 14. septembra t. l., ob 8. uri z mašo. Vpisovanje učencev in učenk v I. in II. letnik se bo vršilo 12. in 13. septembra 1922 od devetih do dvanajstih. V I. letnik se sprejmejo brez vsake preizkušnje tisti učenci in učenke, ki so dovršili IV. razred srednje šole ali meščansko šolo ali pripravljani razred dvorazredne trgovske šole in so stari vsaj 14 let. Razven tega se sprejmejo v I. letnik tudi učenci in učenke, ki so dovršili III. razred ljudske šole ali II. razred meščanske šole, ako so stari 14 let in napravijo izpit iz slovenščine, srbohrvaščine in fizike. Pri izkušnji se zahteva toliko znanja, kolikor si ga pridobijo učenci v pripravljalnem razredu. V II. letnik se sprejmejo učenci in učenke, ki so dovršili I. letnik dvorazredne trgovske šole. Vpisnina znaša za I. in II. letnik 5 Din, prispevek za učila 2-50 Din. Šolnina znaša letno 150 Din in se mora plačati v dveh obrokih. K vpisovanju naj se prinese krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Vpisuje se lahko tudi pismenim potom. Ponavljalnici in sprejemni izpiti se vrše 12. in 13. septembra. — Ravnateljstvo.

— Junaški kapetan. V petek zvečer se je vozil v Belgradu z avtomobilom bančni uradnik Aleksa Ostojič. S svojim avtomobilom je zašel med dva voza; v enem je sedel neki gardni kapetan. Ta je v jezi potegnil sabljo in z enim udarcem razklal Ostojiču glavo. Na kar je junaški kapetan seveda pobegnil, ker se za gardnega kapetana ne spodobi, da bi se prerekal s civilno policijsko ali sodnijsko svojatjo. Takih dogodkov smo bili vajeni v nekdanji militaristični junkerski Prusiji, sedaj pa se nadaljujejo v svobodni in demokratični Jugoslaviji. Militarizem je pač povsod enak.

— Koga podpira država? V Kraljevu v Srbiji je nedavno umrl neki vraglovec, za katerega je svojočasno država rekvirirala stanovanje pri neki revni vdovi. V zapuščini tega moža so našli vsoto 50.000 dolarjev, kar znaša v kronah okoli 15 milijonov kron. Seveda je mož prejemal kljub svojemu prav čednemu premoženju tudi še državno podporo v znesku 1200 K mesečno. To pa zato, ker v naši državi nimamo invalidov in lačnih ljudi.

— Kdo bo pobiral davek na Hrvatskem? Na Hrvatskem so bili takozvani občinski bilježniki važen činitelj pri pobiranju davkov, ki so vršili ta svoj posel v prenešenem delokrogu. Sedaj pa nameravajo ti gospodje to delo opustiti, ker jim država nič ne plača za njihov trud. Hrvatje utegnejo torej doživeti prijetno brezdavčno dobo. Pri nas v Sloveniji se kaj takega ni bati.

— Ameriška moka za Sarajevo. Nekaj sarajevskih trgovcev je sklenilo, da nakupijo za Sarajevo večje količine ameriške moke. Kljub ogromnim prevoznim stroškom in veliki valutni razliki pride ameriška moka v Sarajevo še vedno za 3 krome cenejša kakor domača. — Tudi ljubljanski trgovci bi morebiti napravili z ameriško moko dobro kupčijo.

— Hitrost zemunske pošte. Iz kranjskega okraja se nam poroča: Major Y je v torek 8. avgusta letos brzojavil iz Zemuna v Praše pri Kranju, da pride čez par dni tja. Kdaj mislite, da je prišla ta brzojavka adresatu v roke? Ravno čez — štiri dni (11. avgusta zjutraj). Tako da je bil major prej tu kot brzojavka.

— Vprašanje počitnic. Letoviška sezija se, kakor poroča »Tourist Office«, bliža h koncu, kar je opažati tudi po padanju cen po nekaterih krajih. Zato si bodo mogli, meni imenovani koprski urad sedaj privoščiti oddiha na deželi tudi gmočno slabše situirani sloji. T. O. omenja, da oddaja hotel »Stol« na Blejski Dobravi, torej neposredno poleg Bleda, postelje v prvem nadstropju po 40 K, v drugem po 30 K na dan. Hotel je opremljen z vsem komfortom. — Zal, da gmočno slabše situirani sloji sedaj, ko stoji šolsko leto pred durmi, ne morejo na oddih, kateri postane bržčas, kakor vse ostale dobrote življenja, izključni privilegij ministrov, upravnih svetnikov in verižnikov. (Pripomba urednika.)

— Solidarnost med zdravniki in nameščenci zavarovalnih uradov. Prejeli smo in objavljamo: Lepo in posnemano vredno je od gg. zdravnikov »Osijskega Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Slavoniji, kjer so zdravniki in nameščenci tega urada skupno organizirani. Kako lepo bi bilo, če bi se, čim se dejansko izvede

zadnji odstavek I. odstavka § 147. zakona za zavarovanje delavcev, doseglo tudi pri gg. zdravnikih ostalih provinc naše države toliko solidarnosti, da bi se z nameščenci kot skupnimi uslužbenci enega zavoda, tudi skupaj organizirali. Naprošajo se gg. zdravniki, kakor tudi organizacija nameščencev imenovanega zavoda, za zadevno izjavo.

— Maturantje I. 1892. v Ljubljani se snidejo dne 6. sept. t. l. ob 9. dopoldne na magistratu. Spored: posest volesejma, izlet in skupna večerja. Prijave sprejema za VIII. a in b mag. svetnik Fran Govekar.

— Iz št. Vida nad Ljubljano. Telovadni odsek Orca nas naproša, naj popravimo v svojem poročilu o II. slovanskem orlovskem taboru v Brnu pomoto, ki se je zgodila s tem, da je poročevalec med zastavami posameznih odsekov, ki so bile v sprevodu, omenjal zastavo tržiškega orlovskega odseka, odkoder pa zastave v Brnu sploh ni bilo, namesto zastave šentviškega orlovskega odseka, ki je bila v sprevodu.

— Iz Domžal nam poročajo: Preteklo nedeljo so priredila gasilna društva Domžale, Vir, Dob, Stob, Trzin in Ihan skupno gasilno vajo na Viru. »Gorela« je kartonažna tovarna g. Krmpotiča. Vodo je bilo treba napeljati 250 m daleč in je bila voda v 8 minutah že na strehi »gorečega« poslopja. Vaja, ki se je vršila pod vodstvom načelnika domžalskega gasilnega društva g. Frana Januša, je prav dobro izpadla. Skupne vaje sedmih gasilnih društev so velikanskega pomena in zato je le želeto, da bi se vršile čim bolj pogosto po vseh krajih naše domovine.

— Pričetek šolskega leta 1922/23 na državnih srednjih šolah (I. drž. gimnaziji, višja realna in obe realni gimnaziji) v Ljubljani. — Učenci, ki žele vstopiti v I. razred, naj se zgledajo z obiskovalnim izpričevalom in krstnim listom dne 10. septembra od 10. do 11. ure v ravnateljski pisarni. Zunanji učenci se lahko prijavijo tudi pismeno. Na drž. realni gimnaziji na Poljanah se za I. razred ne sprejemajo več učenci. Istega dne se je prijaviti tudi repetentom I. razreda. Sprejemni izpiti za I. razred se prične v ponedeljek 11. septembra točno ob 8. uri. Novi učenci iz drugih zavodov se sprejemajo v II.—VIII. razred v ponedeljek 11. septembra od 10. do 12. ure. Ponavljalnici in dodatni izpiti se prične 11. septembra točno ob 8. uri po razporedu, objavljenem na uradni deski v šolskem poslopju. Vpisovanje učencev, ki so že doslej obiskovali zavod ter nanovo sprejetih, je v sredo 13. septembra ob 8. uri v razredih, v katere spadajo. V četrtek 14. septembra se prične novo šolsko leto s službo božjo, ki se vrši ob 8. uri. Po šolski maši se zbere učenci v svojih razredih, kjer se jim prečitajo disciplinarni predpisi ter priobčijo urniki. V petek 15. septembra se prične ob 8. uri polnoobsejni redni pouk. Natančnejša določila so objavljena na uradnih deskah v šolskih poslopih.

— Vpisovanje na strokovni šoli za puškarstvo se bo vršilo 1. in 2. septembra od 9. do 12. in od 14. do 16. ure. Sprejemni pogoji so: Absolvirana ljudska šola, starost 14 let (to starost mora doseči učenec v tekočem šolnem letu) in telesna usposobljenost. Učenci se imajo predstaviti v spremstvu roditeljev ali njih namestnikov in se izkazati z odpuštnico iz ljudske šole, rojstnim listom in domovnico. Vpisnine in šolnine ni. Šola ima s prihodnjim letom tri oddelke, in sicer: puškarski, kopitarski (puškina kopita) in graverski. Pouk traja štiri leta. Po dovršenju učne dobe se bodo izdelala učencem odhodna spričevala, ki jim bodo dala po izpolnitvi zakonitih predpogojev pravico do samostojnega izvrševanja puškarske, ozir. graverske obrti. Vsa podrobnejša pojasnila daje ravnateljstvo strokovne šole za puškarstvo, ki je nastanjeno v drugem nadstropju državne gimnazije v Kranju. — Ravnateljstvo.

— Zgorela je v Mengšu Marija Černe. Zvečer je trebala slamo za pletenje kit. Najbrž je vrgla tlečo vžgalico v slamo in v tem zaspala. Ko so zapazili ogenj, je bila že mrtva in vsa ožgana.

— Vprašanje Slov. Plan. društva v Ljubljani. Prejeli smo: Iz Triglava vprašajo se turisti smo prispeli v mraku čez Vrelpolje v Bohinj ter se napotili samoobsebi umevno v društveni hotel Sv. Janeza, da bi tam prenočili in se okrepeali. Začuden in neprijetno iznenadeni smo bili, ko se nam pove, da za turiste ni nobenega prenočišča v hotelu, ampak da so vse sobe zasedene od letoviščarjev! Nato smo se podali k Sv. Duhu, tam je bilo tudi vse zasedeno. Svetovalo se nam je k Zlatorogu, a kdor pride s Triglava do Sv. Janeza, se mu pač ne ljubi še hoditi do Zlatoroga, vrh tega še v negotovosti, če bo tam možno prenočiti! Zvedeli smo sicer drugi dan, da je bilo tudi pri Zlatorogu vse polno.

— V takih slučajih se pač človek uda v usodo, če je vse zasedeno. A nikakor pa ni pravilno, da ni v lastnem hotelu Sv. Janeza nitje ene sobe, če tudi s skupnim ležiščem za 5—6 oseb, na razpolago za turiste, saj je vendar to izhodna točka s Triglava! Vprašamo osrednji odbor, ali res nima uprava v tem hotelu nobene sobe za turiste, ali razpolaga uprava le samovoljno s sobami ter iste oddaja tistim, ki več plačajo?

— Opcijske prošnje. § 3. odstavek 2 opcijske uredbe z dne 25. novembra 1920 (»Uradni list št. 147) določa, da teče opcijski rok za tiste, ki imajo domovinsko pravico na ozemlju, zasedenem po Italiji, šele od trenutka ko se reši vprašanje naše državne meje proti Italiji in ko Italija izprazni dotične naše kraje. Ker Italija ni še izpraznila tretje cone v Dalmaciji, definitivna meja med Jugoslavijo in Italijo tudi kar se tiče Slovenije do sedaj ni urejena in tudi ministrstvo ni še izdalo v § 3. predvidene objave. Opcijski rok za one osebe, ki imajo domovinsko pravico na ozemlju, ki pripade Italiji, ni še niti prišel teči in se razpis ministrstva z dne 26. februarja 1922 št. 1945 na te osebe ne more nanašati. Zato se sprejemajo do nadaljnjega opcijske prijave onih oseb, ki imajo domovno pravico na ozemlju, ki

pripade Italiji. Za vse druge opcije je rok z dnem 26. januarja 1922 potekel.

— Urni tečaj za babice se začne na državni babiški šoli v Ljubljani dne 2. novembra 1922. Tečaj bo trajal do dne 31. avgusta 1923, t. j. deset mesecev. V ta tečaj se sprejemajo ženske, ki še niso prekorale 40 leta svoje starosti in ki so, ako so še neomane, dovršile 24 leto ter so slovanskega učenega jezika zmogne v besedi in pisanju. Pouk je brezplačen. Vse prošilke morajo vložiti pismeno prošnjo za sprejem v babiško šolo pri pristojnem okrajnem glavarstvu, oziroma mestnem magistratu do dne 10. oktobra 1922. Prošnji naj priloži krstni in rojstni list, eventualno poročni list, ali če so vdove, smrti list svojega moža, dalje oblastveno potrjeno navrstveno izpričevalo, potem izpričevalo uradnega zdravnika pristojnega političnega oblastva, da so zdrave in telesno in duševno sposobne za uk, potem izpričevalo, da imajo cepljene koze ali da so jim bile koze iznova cepljene, izpričevalo o šolski izobrazbi in, če so ubožne, tudi zakoniti ubožni list. Prednost imajo za ta tečaj prošilke iz mariborske oblasti. Dne 2. novembra 1922 ob osmih se morajo prošilke osebno javiti v državni ženski bolnici v Ljubljani, Stara pot št. 3, kjer najprej opravijo predpisani sprejemni izpit. Vse učenke morajo ves čas bivati v internatu. Učenke, ki so ubožne in potrebne, se sprejmejo v internat brezplačno, premožnejše pa morajo plačevati hrano v internatu.

— Načelno važna sodba stola sedmorice v Zagrebu. Neka trgovka je bila pri okrajnem sodišču v Ljubljani obsojena zaradi postopka po členu VI. zakona o pobijanju draginje na en dan zapora in na 500 Din globe. Državno pravdnništvo v Ljubljani se je bilo prišložilo zaradi preizkušnje kazni. Deželno kot vzklicno sodišče v Ljubljani je vzklic v nejavni seji kot nedopusten odbilo, češ, da je prvi sodnik odmeril kazen v okviru kazenskega stavka člena VI. navedene postave. Ker ta člen nima označene najnižje kazni, ni baje mogoče pritožiti se, ker kazen ni bila izredno znižana. Vseled pritožbe državnega pravdnništva potom ničnostne pritožbe v obrambo zakona je stol sedmorice, oddeljenje 3, kot kasacijsko sodišče v Zagrebu, izdal razzsodbo, s katero je proglasilo naziranje ljubljanskega deželnega kot vzklicnega sodišča za pravno pogrešno.

— Zamenjava listov za odgovor stare izdaje. V sporazumu z vsemi poštami upravami, katere so pristopile k svetovni poštni zvezi in katere izdajajo in zamenjavajo mednarodne liste za odgovor, je odredilo pošto ministrstvo v Belgradu, da morajo vse naše pošte do vstetega 31. decembra 1922 zamenjavati liste za odgovor stare izdaje in sicer po isti vrednosti kakor liste za odgovor nove izdaje, t. j. z znamko za 2 dinarja. Po 31. decembru 1922 pa bodo listi za odgovor stare izdaje neveljavni. Listi za odgovor stare izdaje se spoznajo po opombi, ki je na njih natisnjena, da se list za odgovor zamenja za znamko v vrednosti 25 centimov. Na listih za odgovor nove izdaje ta vrednost ni označena v številkah. Opomba na novih listih pravi samo, da se mora list za odgovor zamenjati za tako znamko, ki je potrebna za frankiranje navadnega pisma v inozemstvo.

— Ljubljanska eskomptna banka v Selenburgovi ulici v Ljubljani je podarila tudi letos »Društvo vpokojenega učiteljstva Slovenije« lepo zvišano svoto, namreč 1000 K v društveni fond. Za plemenito naklonjenost in za ta lepi dar se iskreno zahvaljuje društveni odbor.

— Prodaja konj. V sredo 30. t. m. bo komisija za prodajo živine, dobljene na račun vojne odškodnine, prodala ob 10. uri dopoldne na javni dražbi v Ljubljani, v Trnovem v Nušakovi vojašnici 49 konj, došlih iz Nemčije. Pogoji se razglase ob pričetku dražbe.

— Okradena žena gimnazijskega direktorja. Slava Mrdenović, žena gimn. direktorja v Zagrebu je bivala v Bohinjski Bistrici. Za njo so poslali njeno košaro s perilom. Ko je Medjenovičeva košaro odprla, je ugotovila, da so bile iz nje ukradene stvari v vrednosti 10.000 kron.

— Vlom v šolo v Kalu. Skozi okno je vlomil kakor se sodi, neki 27 let stari možki, v šolo v Kalu in ukradel učiteljski Zoro Uršič in Josipino Vrančič. Uršičevo je oškodoval za nad 100.000 K, Ivančičevo pa za 5600 K.

— Izplačalo se mu je! Posesniku Valentinu Kavčiču z Zirovskega vrha je neki 35 letni mož ukradel iz skrinje znesek 18.000 K v 400 kronskih bankovcih.

— Okradeni delavci. V Radohi, ob Šmihel-Stopiče, je bilo več delavcev okradenih. Neznani tat je odnesel 11.695 kron.

— Vlom v elektrarno na Brodu. Iz elektrarne Ivana Česna na Brodu je neznani tat odnesel 1200 kron vreden gonilni jermen.

— Prepovedi tatovi jabolk. Oskrbnik graščine Fužine Franc Zupan je na grajskem vrtu zapazil 4 ženske s Sela, katere so kradle jabolka. Ko so ženske zagledale oskrbnika, so popustile vreče z jabolki in zbežale. Eno žensko je Zupan ujel in izročil graščaku konzulu Ivanu Paumgartnerju.

— Strašna smrt. 58 letni posestnik Anton Pagne iz Krtnice št. 53 je 23. avgusta 1922 ob 23. uri padel v vodnjak Janeza Lukmana in utonil v njem. Truplo sta dva posestnika izvlekla iz vodnjaka. V levi roki je držal ponorečen škafliček vžgalic, v desnici pa dve vžgalici. Na glavi je imel 10 cm dolgo rano. Vodnjak, v katerem je Pagne utonil, ni bil pokrit. Noč, v kateri se je zgodila nesreča, je bila zelo temna.

— Cerkevni vlomilci. V noči od 18. do 19. t. m. je bilo vlomljeno v cerkev v Brezovici na Hrvatskem in so vlomilci ukradli pozlačen cibarij, dva kelih in zastor s čipkami v vrednosti 5000 Din. V župni cerkvi Sv. Nikola Zelina je bil ukraden srebrni pužlačen kelih.

— Tatvina zlatnine. Alojziju Dremelnu iz Pustgajavarja je bilo ukradeno obleke in zlatnine ter denarja v vrednosti 28.000 K in hranilna knjižica Mestne hranilnice ljubljanske z vlogo 200.300 K.

— Pisalni stroj, vreden 20.000 kron, je bil ukraden v pisarni Trboveljske družbe v Trbovljah.

— Nesreča s kolesom. Neki kolesar je v Dolskem tako nesrečno povozil 73 letnega Ignacija Hujana iz Dolskega, da si je starček izpahnil levo roko.

— Velika tatvina v Mirni. Francu Smoletu iz Mirne je bila ukradena moška ura iz ameriškega zlatarstva, moška zlatna verižica z monogramom »Slovenska zavarovalna zveza«. Smole je oškodovan za 11.000 K.

— 120 kg sira in 12 kg surovega masla, skupna vrednost 21.600 K, je bilo ukradeni mlekarji na Brezovci. Tatovi so zlezli skozi okno v mlekarjo. Na Logu pri Brezovci je pa bilo Francu Novaku ukradeni obleke v vrednosti 6270 K.

— Prijeti pobegli kaznjenc. Sodni sluga Josip Lenič na Vrhniki je 28. avgusta prijel pobeglega kaznjenca Franca Otrina in ga odvedel v sodnijski zapor.

— S koso ranjen je bil precej nevarno Ant. Svetek iz Sp. Hrušice, ko je hodil pri Črnučah po polju. Težko ranjenega Svetka so čeruški orožniki aretirali.

Štalarske novice.

š Prestavitve kaplanov v lavantinski škofiji. Urlep Franc iz Trbovelj v Št. Martin pri Slov. Gradcu; Greif Janez iz Šmartna v Št. Ilj v Slov. goricah; Sajovic Jakob iz Št. Ilja v Slov. gor. v Gornjo Radgono; Slaje Emil iz Gor. Radgone v Majšperk; Rakun Franc iz Majšperka v Pišce; Jastrobnik Venčeslav iz Šoštanj k Sv. Marku n. Ptuj; Pavlič Lojze od Sv. Marka v Videm; Bratkovič Anton od Sv. Antona v Slov. goricah k Sv. Rupertu v Slov. gor.; Klobasa Andrej od Sv. Ruperta v Slov. gor. k Sv. Antonu v Slov. goricah.

š Vpokojeni polkovnik kot demokratični agent. Volitve se vsekakor bližajo. To se vidi iz dejstva, da se poslužujejo mariborski policajdemokrati vpokojenega polkovnika A., kateri nagovarja množestvo vilne vpokojene častnike, naj se vpšejo v demokratiški kataster, češ, da oni nimajo nobenega spasa pričakovati od kake druge strani. Na te limanice pa mu do sedaj, kolikor vemo, še ni sedel nobeden. Ko so se vpokojeni častniki bojevali za pokojnino, niso demokrati sploh hoteli teh častnikov poznati. Kar so dosegli, se imajo zgolj zahvaliti poslancem ljudske stranke. To ni pozabljeno, in hvaležnost je znak kremenitega značaja. — Demokratiški agitator, kateremu so poverili demokrati nadzorništvo nad Anglobanko, naj bo za svojo osebo njim hvaležen, naj pa za vselej opusti beračenje za demokratiško opredeljevanje pri onih, kateri ne prodajajo svojih glasov za kako bankokratno sinekuro.

š Državna realna gimnazija v Ptuj. Dne 11. septembra ob 8. uri; ponavljalni in naknadni izpiti, eventualni sprejemni izpiti za II. do VIII. razred. Dne 12. sept. ob 8. uri; sprejemni izpiti za I. razred. Prijave s krstnim listom in izpričevalom za vs. op. v srednjo šolo dne 11. septembra od 9. do 11. ure v ravnateljski pisarni ali prej po pošti. Deklic sme biti samo 20% vseh sprejetih. Dne 12. sept. od 10. do 11. ure v ravnateljski pisarni sprejem dijakov. ki pridejo iz drugih srednjih šol (odjavna opomba potrebna). Dne 13. sept. od 10. do 11. ure; sprejem starih dijakov in prijave novih dijakov, vsak v svojem razredu. Dne 14. septembra ob 8. uri; služba božja, zbirališče v razredih. Po maši vrnitev v g. nazivjo, objava urnika, disciplinarnega reda. Dne 15. septembra ob 8. uri; začetek rednega pouka. — Ravnateljstvo.

š Jubilej dela. Sanitetni konzulent Josip Urbaček slavi 30. t. m. 50 letnico kot šefzdravnik mariborske rešilne postaje, ki jo je 1. septembra leta 1872 tudi ustanovil. Čestitamo!

š Ureditve obmejnega prometa. Mešana komisija, ki se je sestala v Radgoni in v svojo končno veljavno ureditve obmejnega prometa, je pričela 28. t. m. poslovati v Apaški kotlini. Dne 29. t. m. je bila v Apačah, 30. t. m. gre v Čmurek, v četrtek nadaljuje svoje delo od Weitersdorfa mimo Broda do Sladke gore ob Muri, nato mimo Lichtenborfa do Čeršaka, popoldne pa pride v Št. Ilj. Prihodnji teden pridejo na vrsto kraji zapadno od železniške proge proti Sv. Duhu. Našo delegacijo zastopa vladni svetnik Vodopivec, na katerega naj se obrača obmejno prebivalstvo oziroma župani obmejnega ozemlja, ali pa naj se prošnje oziroma pritožbe pošiljajo pismeno na okrajno glavarstvo.

š Mariborska policijska kronika. Pogreša se bančna uradnica, leta 1886. rojena Geza Velzebach. Popoldne 26. avgusta je odšla iz urada Jadranske banke in se ni več vrnila. Policijski komisariat mariborski sodi, da je Velzebachova izvršila samomor iz nesrečne ljubezni. Velzebachova je velike, šibke postave, temnega, podolga-tega obraza. — Iz kurilnice v Mariboru je bilo ukradeni raznega materiala v vrednosti 4600 K. — Dne 12. t. m. je bilo v avtodelnici Josipa Jurga vlomljeno. Vlomilec je odnesel avtomobilski pnevmatik znamke »Pirelli« v vrednosti 7360 K.

Gosnodarstvo.

š 21. trg. Cene žitu na novosadski produkti borzi so bile sledeče: pšenica 17.70 K, ječmen 15.80 K, oves 15.20 K, pšenična moka (1. o) 25.60 K. — Tendence trajno čvrsta.

š Kr. šumska uprava na Bledu prodala loko gozd v oddelkih 52/b, 53/f, 55/e in 63/d na Poljuki približno 2300 m³ izdelanega mehkega porabnega lesa različnih dimenzij. S kolekom 3 Din, takso 20 Din in 10% vadijem opremljene ponudbe je poslali do 4. septembra 1922 11. ure šumski upravi na Bledu, ki daje tudi potrebna pojasnila.

š Generalna direkcija carine obvašča, da ima za izvoz otrobov osigurati valuto ravnotako kakor za druge predmete, za katere je osiguranje valute predpisano v smislu člena 16. pravilnika.

š Padec poljske marke je povzročil tak velik inozemskih naročil, da so morali indu-

strijalci v Lodžu odkloniti mnogo večjih dobav, da se dela po tvornicah noč in dan. Največ naročil je prišlo iz Romunske, Jugoslavije, Bolgarske, Sovjetske Ruske in Turške. Zadnje dni prihajajo v Lodž in Varšavo ter druga poljska industrijska mesta tuji trgovci tudi iz zapadne Evrope, izvezli Nemce, ker je nemška danes za nakup vse preslaba valuta, pač pa vidiš danes v Lodžu dosti laških trgovcev in kupcev.

š Ameriški sladkor v Bolgariji. Medtem ko pri nas cena sladkorja trajno raste, upajo v Bolgariji, da bodo cene sladkorja padle, ker dobi Bolgarija večje množine ameriškega sladkorja.

š Cene zlatemu in srebrnemu denarju v Nemčiji. Nemška državna banka plačuje od 28. avgusta do 3. septembra za zlatnik 20 mark 5000 mark v papirju. — Za srebrn denar plačuje 120-kratno vsoto v papirju.

š Stanje papirnatega denarja na Češkoslovaškem. Po izkazu bančnega urada češkoslovaškega finančnega ministrstva se je v zadnjem tednu stanju papirnatega denarja zopet zmanjšalo za 65.661.000 čsl. kron in znaša danes čsl. kron 9.647.573.000.

š Češkoslovaško-angleška trgovska pogodba. Med češkoslovaško in Angleško se vrše pogajanja glede sklepa trgovske pogodbe. Pogajanja so uspešna.

š Brezposelnost v Italiji. V Italiji je bilo dne 1. julija 372.000 brezposelnih. Od tega odpade na anektirano ozemlje 15.509 brezposelnih. Dne 1. junija pa je bilo v Italiji brezposelnih 410.127.

š Deficit italijanske zunanje trgovine. Deficit italijanske zunanje trgovine znaša v prvem trimestru 1922 1½ milijarde lir. Izvoz znaša 2 milijardi lir, uvoz pa 3½ milijarde.

š Tržne cene 10. avgusta v Moskvi. Cena beli moki na moskovskem trgu je 28—30 milijonov rubljev za put (pud je 16 kg). Ameriška moka se je prodajala po 22 milijonov rubljev za pud, a ruska domača istodobno po 24—25 milijonov rubljev za pud. Cena kruha je ostala skoraj neizpremenjena: bel kruh je po 700.000 rubljev funt, hlebec z rozinami pa po 600.000 rubljev funt; funt črnega kruha je po 200.000 rubljev. Funt prosa stane 450.000 rubljev, funt kaše pa 460.000 rubljev, perzijski riž je po 750—800.000 rubljev, funt riža iz Taškenta pa stane 650.000 rubljev. Kristalni sladkor je po 1.600.000 rubljev, sekani sladkor pa po 1.700.000 do 1.800.000, 10 jajec stane 1.100.000, 10 kumar velja 120.000 do 150.000 rubljev, funt paradižnikov (rajskih jabolč) 500.000—600.000 rubljev, funt navadne masti 700 tisoč rubljev, funt boljše masti pa 1.100.000 rubljev, funt bravnine stane 1.300.000 rubljev, funt svinjetine 2.000.000 rubljev, postvri po 500.000 rubljev funt, ščuke po 700.000 rubljev, belica (navadna riba iz Volge) 1.500.000 rubljev funt, funt krompirja stane 120.000 rubljev, funt sirovega masla za čaj 2.400.000 rubljev, funt rastlinske masti 850.000 rubljev, margarin je pa po 1.500.000 rubljev funt.

BORZA.

Curib, 29. avgusta. (Izv.) Sklepna borza. Devize: Pošta 0.29, Berlin 0.37, Italija 23.20, London 23.46, Newyork 525.75, Pariz 40.65, Praga 18.75, Dunaj 0.006½, Sofija 3, Zagreb 1.50, Holandsko 204.75. — Nem. avstr. krona 0.0½.

Zagreb, 29. avgusta. (Izvirno.) Devize: Pošta 20—20.25, Berlin 25.50—28, Italija 15.20—16.40, London 15.26—15.36, Newyork 341—350, Pariz 26.28—27.20, Praga 12.80—14.60, Dunaj 0.46—0.52, Curib 64.60—66.00, dolar 350.

Berlin, 29. avgusta. (Izv.) Dunaj 1955, Budimpešta 78.40, Milan 6242.15, Praga 4694.10, Pariz 11.285.85, London 6342.05, Newyork 1423.21, Curib 27.815.15.

Ljubljanske novice.

lj Osebnost. Nevarno je zbolel predsednik višjega deželnega sodišča dr. Kavčnik. Temperatura je znašala 27. t. m. 40°, 28. t. m. pa 39.40°. Predsedstvene posle višjega deželnega sodišča je prevzel podpredsednik dr. Rogina.

lj Bogokletstvo. Prejeli smo: Ko sem se pretečeno soboto okoli polnoči vračal iz dežele v mesto in po Sodni ulici prišel na Miklošičevo cesto, sem zaslišal glasno molitev, katere se je pa vedno končavala z nečloveškim vriščem in rjovenjem. Kar zagledam blizu Uniona gručo ljudi. Več od njih je glasno molilo rožni venec, drugi so jim pa ali bogokletno odgovarjali ali se pa prav nečloveško krohotali. Spoznal sem, da je to zopet ena onih ostudno nečilih šal, katere se v zadnjem času večkrat ponavljajo in uprizarjajo po naših ulicah. Bila je to nadvse žalostna ponočna slika v blato nemoralnosti, podivjanosti in brezvestnosti za pogrezojoče Ljubljane. Menim, da ga ni mesta na svetu, v katerem bi se na javnem prostoru, blizu cerkve drznila cela gruča ljudi, na ta način žaliti verski čut mestnih prebivalcev in gaziti v blato, zasmejavati in persifilirati to, kar je njih najdražja, nedotakljiva svetinja vsaj med vsakim kulturnim in izobraženim narodom. — Pred kratkim smo brali, kako občutljiva in skrbna je naša pokrajinska vlada za javno moralo, kako hoče podpirati boj zoper pijančevanje, zoper surovost in podivjanost, da, izdala je celo precej oster zakon zoper javno preklinjanje in bogokletstvo. Vprašam: Kje je bila vlada in njeni organi, da ni zabranila in preprečila sobotni sramotni »koncert« pred Unionom? Kaj naj si mislijo tujci o nas in naši kulturi?

lj Smrtina kosa. Rodbini Budič je 28. t. m. umrl sin Adolf, privatni uradnik, v cvetoči mladosti 21 let. Naše sožalje!

lj Mezdnio gibanje trgovskih nastavljenec. Pomočniški zbor Gremija trgovcev v Ljubljani vabi tem potom vsa svoje člane trgovske nastavljenice za zborovanje, ki se bo vršilo v četrtek, dne 31. avgusta t. l. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Mestnega doma. Na sporedu je: Nadaljnji ukrepi v zadevi naših zahtevkov, ureditve in povišanja plač trgovskih nastavljenec, ker je Gremij našo zahtevo odklonil. Ker je zadeva zelo važna in nujna, se pričakuje zanesljive in polnoštevne udeležbe.

lj Zvonovi jeseniške tvornice jeklenih zvonov so se 29. t. m. popoldne prvič oglašili na velikem semnju. Glasovi so bili bolj ubrani kakor lani. — Novi paviljoni so že vsi postavljeni, drevored — v kolikor vodi skozi veliki semenj — je že lepo obrezan. Napeljavajo tudi električni tok; na celem velikem semnju vlada že živahno življenje in vrvež. Da so se pripeljali tudi komedijanti in lastniki gugalnic, je samo ob sebi razumljivo,

Prvi dnevi septembra obetajo biti silno živahni.

lj Zatvoritev Lattermanovega drevoreda. Razstavišče »Ljubljanskega velikega semnja« bo letos obsegalo poleg starega sejmišča še nov prostor zahodno od Lattermanovega drevoreda. Radi tega se zapre v sredo, dne 30. avgusta 1922 zvečer za javni promet oni del Lattermanovega drevoreda, ki vodi od Sokolskega zletnega prostora proti Šiški, ter ostane zatvorjen do zaključka velikega semnja.

lj Občinska ročna ustanova. Mestni magistrat ima oddati patim revnim v Ljubljano pristojnim vdovam občinsko ročno ustanovo, t. j. pet zneskov po 80 K. Nekolkovane prošnje z natančno navedbo stanovanjskega naslova in z različnim podpisom je vlagati pri mestnem vložnem zapisniku do vstetega 20. septembra 1922. V prošnji je navesti, kako je bilo umrlo soprogo ime, kaj je bil in kdaj je umrl. Tudi število morda nepreskrbljenih otrok je navesti.

lj Stanovanja za obiskovalce ljubljanskega velikega semnja. Mnogi posestniki stanovanj, ki so prijavi stanovanja vsesokolski zlet, mislijo, da velja njih prijava tudi za ljubljanski veliki semenj. To je napačno mnenje. Kdor je prijavljen dati na razpolago stanovanje za obiskovalce ljubljanskega velikega semnja, se vabi, da izpolni zopet novo prijavo. Prijave se sprejemajo v pritličju nove palače Ljubljanske Kreditne banke nasproti hotela Slon od 8. do 12. ure in od 15. do 18. ure.

lj Kazenska zadeva proti Jakobu Bevcu radi hudodelstva goljufije. Neki Jakob Bevc je pri ljubljanskih trdnjavah Lenasi & Grkman, Sinkovec in Švab & Bizjak izabil različno blago na ta način, da se je izkazoval z vizitko Karol Čeca, ravnatelja Jugoslovanske tiskarne, češ, da ga on pošilja po blago, oziroma da zanj jamči. Obstoji sum, da je na ta način izvalil blago še pri drugih ljubljanskih trdnjavah. Prizadeti se pozivljajo, naj se zglaste pri deželnem sodišču v Ljubljani, soba 95.

lj Porotno zasedanje za to sezono se začne 11. septembra 1922. Predsednik bo dr. Oton Papež, predsednikovi namestniki: Anton Mladič, Albert Levčnik, dr. Adolf Kaiser, dr. Ivan Modic in dr. Pavel Skaberne; sodniki: dr. Fran Mohorič in dr. Alojzij Gradnik; namestniki sodnikov: Fran Rekar, Oton Vidic, Jakob Antloga, Mihael Vehovar, Peter Keršič, dr. Erik Eberl, dr. Vl. Golia, Anton Ayvec, Ivan Kralj, dr. Gašpar Stojkovič, Ferd. Merala, dr. Bogdan Petelin, dr. Viktor Vovk. — Imena porotnikov: glavni porotniki: Požar Franc (Vrhpolje 3), Savnik Ivan (Kranj), Januš Fran (Zg. Domžale), Švigelj Fran (Borovnica), Schnabl Rudolf (Kamnik), Solar Fran (Kropa), Kriznar Anton (Strazišče), Kanduč Fran (Tenetiše), Korošec Anton (Podslivnica), Zorc Leopold (Kranjska gora), Klemenčič Josip (Kamnik), Korošec Fran (Češnjica), Bregar Ivan (Izlake), Potočnik Fran (Bukovica), Glavič Jernej (Šujca), Gruden Josip (Šmartno), Zrimec Ivan (Bied), Sajovic Fran (Medvode), Košir Ivan (Škofja Loka), Bohinjec Anton (Leše), Kunstelj Ignac (Vrhnika), Gašperlin Ivan (Sencur), Lavrič Karl (Moravče), Gregor Ivan (Podtabor), Japelj Anton (Tomislav), Sedej Pavel (Javornik), Jakelj Fran (Dovje), Bokaj Josip (Poljane), Verbič Jakob (Dol. Logatec), Branceljin Ivan (Dravljica), Mrak Valentin (Notr. Gorice), Kovič Fran (Kresnice), Kristan Ivan (Vače), Ziherl Anton (Cerknica), Musar Viktor (Ovsiše), Grašek Janko (Kamnik); nadomestni porotniki: Jančigaj Martin, Seunig Fran, Ambrožič Mirko, Šterk Peter, Vavotec Josip, Senica Josip, Kunstler Josip, Klemenc Fran, Puh Josip Rudolf, vsi iz Ljubljane.

lj Policijska kronika. Štirje dečki so dne 28. m. m. ukradli na ljubljanskem polju več kornu in jo pekli. Fante so na policijski direkciji zapisali. — Mariji Ladiki je bilo na draveljskem polju ukraden 100 kg krompirja. — Marija Mlakar je 28. t. m. ob 16. uri iz Galerije proti Dolenjski cesti. Med potjo je oslabela vsled bolezni. Prišel je mimo neki približno 18 letni krkolin Ladika, ki ga je prosila, naj ji prinese v okrepčilo četrto litra vina in mu dala ročno torbo in dve steklenici ter 80 kron za vino. Fant je vse vzel in odšel, ni se pa vrnil. Da ne bo odšel kazni, bodo poskrbeli varnostni organi. — Francu Vidoviču na llovici št. 57 je ukradel neznanec iz zaklenjenega kovčga 400 K vredno uro z verižico. — Josipu Kalarju je bilo dne 28. avgusta v šoli na Ledini ukradenih 700 K in 20 K. — V Linhartovi ulici št. 16 stanujočima Antonu Gričarju in Francu Čoklu je bilo dne 28. avgusta popoldne ukradeni več obleke in čevlji. — Lindič Franc s Sela št. 17 je bil ljubosumen na Francisko Jesenšek in jo je sunil z nožem v prsa. Poškodba je težka. Jesenškovo so odpeljali v bolnišnico, Lindič pa čaka sodbe v sodnih zaporih. — Janezu Blašiču je bil ukraden 2000 kron vreden suknjič. — Natakari Jožef Černivec je prišel 12. avgusta iz Zagreba v Ljubljano, da bi si poiskal posla. Dne 28. avgusta zvečer ga je povabil njegov prijatelj Ferdinand Lotrič v gostilno, kjer sta spila na Lotričev račun 6 litrov vina in odšla opolnoči domov. Na Mestnem trgu je pa Černivec potegnil Lotriču iz žepa denarnico, v kateri je bilo 3847 kron in zbežal. Lotrič je klical na pomoč, naker je prihitel višji stražnik Dobrovnik, ki je Černivca aretiral. Černivec Jože je zelo nevaren, že večkrat predkaznovan žepar. Izročili so ga deželniemu sodišču. — Ivanu Gantarju s Poljanskega nasipa je bil ukraden dvokolesni ročni vozček, črna pleskan. — 1000 K vredne hlače so bile ukradene Ivanu Vrečku.

Orlovski vestnik.

POLOVIČNA VOŽNJA ZA BLEĐ.

1. Dovoljena je polovična vožnja po vseh drž. železnicah v Sloveniji za orlovski tabor na Bledu do izstopnih postaj Lesce ali Bled. Polovična vožnja velja za soboto, nedeljo in ponedeljek (2.—4. sept.)

3. Prekinjenje vožnje na kaki vmesni postaji ni dovoljeno. Kdor bi hotel ob tej priliki obiskati Brezje, mora vzeti gori grede voznico do Lesce, na kateri postaji mora pri povratku tudi vstopiti, sicer njegova vozovnica ni veljavna za vožnjo nazaj.

3. Vsak udeleženec plača na vstopni postaji celo vozovnico do Lesce (Bohinjci in Jeseničani pa do Bleda). Ta vozovnica velja tudi za vožnjo nazaj, ako pri povratku pri kolodvorski blagajni v Lescah (oz. na Bledu) predloži izkaznico, opremljeno s potrdilom, da si se udeležil orl. tabora na Bledu in jo daš tam zgosati. Te izkaznice

naj si naročajo odseki pri O. P. v Ljubljani po 1 Din za komad. Dobro pomni: Vozovnice ob prihodu v Lesce oz. na Bled ne smeš oddati, ker velja tudi za nazaj.

4. Navodilo glede polovične vožnje, ki smo ga dali v Slovenju 29. t. m. je nepravilno in ga s tem preključimo.

5. Polovična vožnja velja tudi na južni železnici z razliko, da moraš izkaznico dati zgosati že pri odhodni postaji.

Ljubljana - Sv. Jakob. Danes točno ob 8. zvečer sestanek vseh bratov telovadcev v dvorani prosvete. Ker je stvar zelo važna, naj se vsi bratje gotovo udeležijo. — Načelnik.

Dijaški vestnik.

d Kranj-tržiška podružnica S. D. Z. priredi dne 5., 6. in 7. septembra socialni tečaj na Sv. Joštu s sledečim programom: 5. sept.: dr. Korošec, Individualizem in kapitalizem; dr. Gosar, Edina rešitev socialnega vprašanja — v krščanstvu; dr. Gosar, Socialnoekonomske določbe našega ustavnega načrta in Vidovdanske ustave; dr. Kulovec, Razvoj socialnega gibanja na Slovenskem. — 6. sept.: Narodnogospodarski razvoj v Jugoslaviji; dr. Basaj, Naše zadružništvo; dr. Lukman, Zbižanje z Vzhodno cerkvijo. — 7. sept.: dr. Korošec, Naša notranja in zunanja politika; Viktor Korošec, Parlamentarizem v našem ustavnem načrtu in v Vidovdanskim ustavi; Terseglav, Politika in morala. — Prehrana (znizana) bo stala za vse tri dni okoli 80 K. Znizano prehrano moremo zagotoviti le tovarišem, ki se pravočasno javijo. Kdor želi polovično vožnjo po južni železnici, naj to takoj javi odboru. Vsi tovariši in prijatelji našega pokreta iskreno vabljene. Prijave naj se pošiljajo na naslov: J. Tiringar, bogoslovec, Strazišče pri Kranju. — V. Korošec, t. č. predsednik.

Prosveta.

pr Emil Adamič: 16 jugoslovanskih narodnih pesmi. I. del. Moški zbori. Cena partituri 10 dinarjev. Vsekakor ena izmed najzanimivejših zbirk narodnih pesmi, kar jih je do sedaj izšlo. Pesmi iz Srbije, Bosne, Prekmurja, Istre, Belekrajine in Koroške so sicer preprosto harmonizirane, pa vendar prikladne za najboljšo koncertno odre. Naj bi ne bilo pevskega zbora širom Jugoslavije, ki si te tudi po zunanji obliki krasne izdaje ne bi omislil! Naroča se pri Zvezni knjigarni v Ljubljani, Društva, ki naroče nad 10 izvodov, dobe znaten popust.

pr Vedre hrvatske duše. (Izdala »Narodna Prosvjeta« v Zagrebu.) Almanah hrvatskoga katoličkoga svečenstva. Uredio Ivanko Vlašček. Prva knjiga. Godina 1922. Prejeli smo: Ovih je dana ugledao Božje svetlo željno iščekivani Almanah. Za sada tek upozorujemo na ovu lijepo opremljenu knjigo, koja već svojom spojanostjo dostojno reprezentira svečenički stalež. — Oko ovoga Almanaha okupila su se najbolja pera iz redova našega svečenstva. Pjesnici su se na žalost slabo odazvali, ali pripovedača ima dosta, a ima i sva sila inih pisaca. — Originalna je bila misao iznositi u »Galeriji« zaslužne svečeničke tipove staroga i novijega pokolenja. Ta će »Galerija« dobro poslužiti povijesti hrvatske književnosti i kulture uopće, donijet će bujicu nepoznatih tonova našoj tmurnoj sadašnjici, a zacijelo će zagrijati svojim svijetlim primjerima. — Knjiga ima 346 stranica sa 32 slike.

pr Almanah S. H. S. Sprejeli smo in objavljamo; Ovim smatramo za svoju dužnost obavijestiti Vas da je Almanah Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca izašao iz štampe u jednom svesku (I, II. i III. dio) na 1360 strana. — Sadržaj Almanaha: u I. dijelu obuhvata čitavo državno ustrojstvo i uređenje pojedinih pokrajina na osnovu isključivo zvaničnih podataka svih ministarstava i pokrajinskih uprava; u II. dijelu daje prikaz pojedinih grana života Kraljevine kao: sud, vjera, kultura, prosvjeta, umjetnost, književnost i štampa, saobraćaj, pošta i telegraf, narodno zdravlje, sokolstvo i šport, spisak društava, alfabetski spisak većih mjesta Kraljevine itd. — III. dio — Ekonomsko-financijski — daje najvažnije podatke za poljoprivredu, šumarstvo, rudarstvo, vodene snage, finansije te donosi prvi put popise svih novčanih zavoda, industrijskih i trgovačkih poduzeća za čitavu državu. Almanah je štampan latinicom i ćirilicom, a u izvacima također u prijevodu na francuski, njemački i engleski jezik. Prema svom bogatom sadržaju i sistemu uređenja materijala, Almanah je jedina te vrste, potpuna, jasna i neophodna, informativna knjiga, za sva državna nadležstva, uprave, općine i čitaonice kao i za sve banke, velike industrijske i trgovačke firme i kancelarije svih vrsta, te radi toga preporučeno je sa strane mnogih ministarstava, pokrajinskih uprava, saveza i komora.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometar v C	Pluviometar v C	Nebo, vetrovi	Padavine v mm
28. 8. 21 h	737.8	16.7	0.7	jasno	—
29. 8. 7 h	738.7	12.5	1	megla	—
29. 8. 14 h	737.5	20.9	2.9	jasno v.	—

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 Din.)

FOTOGRAFSKI ATELJE:
Grabiec Franjo, Miklošičeva cesta št. 6.
ILIRIJA, LESNA TRGOVSKA IN
INDUSTRIJALNA DRUŽBA
Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.

KLEPARJI:
Remiger & Smerkol, Florijanska ul. 13.
Produktivna zadruga kleparjev, instalatorjev, kotlarjev in krovec v Ljubljani, Koledvorska ulica št. 28.
Korn T., Poljanska cesta št. 8.

MEHANIČNA DELAVNICA
za popravilo gramofonov in drugih godb. strojev A. Rasberger, Sodna ulica 5 (veža, desno), Ljubljana.

MEHANIČNA DELAVNICA za pis. stroje:
Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.
PORELE POTREBŠČINE IN KLOBUKI:
Kunovar Ivan, Stari trg št. 10.

PISALNI STROJI IN POTREBŠČINE:
Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.
PARNA PEKARNA:
Jean Schreyer nasl. Jakob Kavčič, Gradisce št. 5.

PLESKARJI, SOBO- IN ČRKOSLIKARJI:
Produktivna zadruga, reg. zadr. z o. z., Ljubljana, Gosposka ulica št. 4.
SOBNO SLIKARSTVO:
Zuran Martin, Mestni trg št. 12.
SPEDIJSKA PODJETJA:
Orient d. d., Sodna ulica 8, Tel. 468.
Ransinger R., Cesta na juž. železnico 7-9.

STAVBENO PODJETJE:
Višintin Ivan, Ljubljana, Vodmatski trg 7.
STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:
Perenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.

TRGOVINA Z ŽELEZNINO:
Sušnik A., Zaloška cesta 21, Ljubljana.
TRGOV. Z DEZNIKI IN SOLNČNIKI:
Mikša L., Mestni trg 15.
TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:
Erjavec & Turk pri zlati lopati, Valva-zorjev trg št. 7.

URARSKA POPRAVILNA DELAVNICA
Seliškar Ivan, Pot v Rožno dolino št. 10 (Ceno in točno.)
ZALOGA POHISTVA:
F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.

Oglašujte za II. ljubljanski veliki semenj v „Slovencu“.

Trgovski pomočnik
ŽELEZNINAR
in 1 vajenec se takoj sprejmeta pri
Erjavec & Turk, Ljubljana.

Iščem pridno,
pošteno dekle,
ki bi mi bila v pomoč v trgovini in pri
hišnih opravkih. Hrana in stanovanje v
hiši. — Naslov pri upravitelju št. 3452.

Poravnajte naročnino!

Hlapec h konjem,
priden, pošten in trezen se sprejme pri
Alojziju Zorman, Ljubljana, Stari trg 32.

Savica

Potrli globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da se je naša srčno ljubljena hčerka oziroma sestra

sinoči ob 8. uri zvečer preselila v nebeške višave.
Pogreb se bo vršil 30. avgusta 1922 ob 4. uri popoldne iz mrtnišnice dež. bolnice k Sv. Križu.
V Ljubljani (Selo), dne 29. avgusta 1922.

ŽALUJOČA RODBINA A. GUŠTIČOVA.

Brez posobnega obvestila.

Zahvala.

Ob priliki smrti našega umrlega očeta, gospoda

Josipa Richter

gostilničarja in posestnika v Kamniku,

nam je došlo od vseh strani nebroj izkazov iskrenega so-
žalja, za katerega se čim bolj zahvaljujemo.
Zahvalimo se tudi vsem darovalcem vencev in cvetja ter
onim, ki so spremili pokojnika na njegovi poslednji poti, po-
sebnost pa č. gg. duhovnikom kamniške dekanije in očelom
franciškankom, zastopniku Tovarne za smodnik, gospodu ko-
mandantu, zastopnikom gostilničarske zadruge in vsem ožjim
prijateljem pokojnika, kateremu so izkazali posebno čast.

Zalujoče rodbine:
RICHTER, TRAMPUŽ, RAVNIKAR-BEŽEK.

CIRKVENICA
Hotel Therapia
Casino (Cercle Prive)
z vsemi atrakcijami
francoske RIVIERE **otvorjeno dnevno.**
Bilježja pojasnila daje Uprava Cercle des Etrangers — Cirkvenica.

NAJVEČJA IZBIRA

različnih pletenin, majic
nogavic in rokavic pri tvrdki
A & E SKABERNE
LJUBLJANA, MESTNI TRG št. 10.

Zobozdravnik
DR. RODOSCHEGG
zopet ordinira.

Iščem trgovca,
ki bi hotel poleg svojega blaga raz-
staviti na velesjemu neki specialni
artikel, kateri bi zavzemal prav ne-
znaten prostor. Ponudbe pod I. Raz-
boršek na upravnishvo »Slovenca«.

UČENCA
v starosti 16 do 17 let sprejme
tako v 3letno učno dobo Anton
Marčič, usnar, Slov. Bistrica. —
Za hrano in obleko se bo skrbelo.

Parcela z obstoječo mizarско
delavnico in orodjem
naprodaj. — Naslov pove upravnishvo
pod številko 3457.

KOVAČA,
kateri zna vsa kovaška dela, posebno
kovati konje in popravljati vsakovrsne
vozove, sprejemem takoj. Plača po do-
govoru. — Blaž Sodin, veletrgovina,
Celje, Kocenova ulica št. 5.

I. DELAV. KONSUM. DRUŠTVO
potrebuje več sob
oziroma
postelj

za svoje uslužbenice. Ponudniki naj se
blagovolijo ali osebno zglasti ali po
naj pošljejo pismene ponudbe na
central. pisarno, Kongresni trg 2.

Moška obleka in otročja
postelja naprodaj. Več se
izve na
Sv. Petra cesti št. 52, v trafiki.

Šamotna opeka
500 kom. za notranjo obzidavo
apnenice, se dobi po nizki ceni
pri **FR. LIPAHU v DUBRINJI,**
p. Sp. Hrušica pri Ljubljani.

Dražba!
Dne 1. septembra ob 9. uri zjutraj
se vrši prostovoljna javna dražba na
Domobranski cesti št. 1, na dvorišču.
Naprodaj bo:

pis. stroj, železno blagaj-
no št. 3, razni trg. pulti
štelaže in 3 pisalne mize.

Zopet je dospela večja množina
splitskega Portland
cementa
Zaloga pri **H. PETRIČ,** Ljubljana, Du-
najska cesta 33.

Razprodaja
vinske posode
vsake velikosti za vino, mošt itd. pri
tvrdki **J. AVGUSTIN,** Sp. Šiška, Jer-
nejeva ul. 231 (od 3.—5. ure popoldne).

Bluze
spodnja krila, predpasniki,
stezniki
najceneje pri:
A. Šinković nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg št. 19.

Oset Andrej, Maribor,
Aleksandrova cesta 57, telefon št. 88;
veletrgovina sena, slame,
drv, koruze, ovsa, sadja
itd. Brzjaviti Oset Andrej, Maribor.

Najboljši škrlj jugoslovanskega proizvoda

„SALONIT“

izdelan iz znanega cementa znamke SALONA od tvrdke SPLIT, dion. društvo za
cement portland. — Najboljše in najcenejše sredstvo za pokrivanje streh.

Glavna zaloga: **OBNOVA** gradbena družba z o. z. v Ljubljani.

Ali ste že okusili **„LUKUL“** ???

Naš prvi edini domači južni izvleček
(zabelo), ki **prekaša** vsled izdatnosti,
okusa in cene vse druge izdelke,
izdeluje: „LUKUL“ družba z o. z. v Ljubljani.

Zahtevajte v vseh trgovinah!

Ne pošiljajte našega denarja v tulin!

Ako še niste, pošljite naročnino!

MUNDLOS

Velesajem,
H,
št. 315.

Oglejte si razstavo šivalnih strojev svetovnega slovesa
znamke **Mundlos Original Viktorija.**
Stroji šivajo naprej in nazaj. Na teh strojih se napravi
z lahkoto najraznovrstnejše vezenine. Za stroj jamčim
10 let. — Razstava jedilnega orodja iz kina srebra, Bern-
dori I. kvalit. in pravega srebra.

Jos. Šelovin-Cuden
trgovina z zlatino, srebrnino, urami in šivalnimi stroji,
Ljubljana, Mestni trg št. 13.

Najzanimivejše
Ljubljanskega velesajma bode brez doma
oddelek št. F 123—124
trgovskega paviljona in razstavišča. Vse najpraktičnejše, naj-
lepše in najboljše, kar je svetovna tehnika v stroki

šivalnih strojev
dosedaj iznašla in preiskusila,
razstavi svetovna tordka

Singer - šivalni stroji
Bourne & Co.
v svojih paviljonih. Na ogled najmodernejše šivalne stroje bo
gonila električna sila
kar prihrani čas in denar.
To ni življensko vprašanje samo tvornic, marveč velja dandanes
prihranitev časa in denarja posebno za rodbine.

Obisk
teh paviljonov Vam bo donesl več koristi in zabave kot vse
senzacionalne kino-predstave!

M. Kuštrin

Tehnični, elektrotehnični in gumi-
jevi predmeti vseh vrst na drobno
in debelo. Glavno zastopstvo polnih
gumijevih obročev za tovarne av-
tomobile tovarne Walter Marting.
Hidravlične stiskalnice za montira-
nje gum. obročev v centrali, Rimska
cesta št. 2. Prevozno podjetje za pre-
voz blaga celih vagonov na vse kra-
je, za kar je na razpolago deset tovornih avtomobilov.

Centrala: **LJUBLJANA, Rimska cesta 2.**

Podružnice:
LJUBLJANA, Dunajska cesta 23, tel. št. 470.
MARIBOR, Jurčičeva ul. 9, tel. št. 133.
BEOGRAD, Knez Mihajlova ulica št. 3.